

PREDSTAVITVENI ZBORNİK

DRUGOSTOPENJSKI ŠTUDIJSKI PROGRAM **PRIMERJALNA
KNJIŽEVNOST IN LITERARNA TEORIJA** FILOZOFSKE FAKULTETE
UNIVERZE V LJUBLJANI
ŠTUDIJSKO LETO 2021/22

1. Podatki o študijskem programu

Drugostopenjski študijski program *primerjalna književnost in literarna teorija* traja 2 leti in obsega 120 kreditnih točk po ECTS.

Študijski program vsebuje naslednje smeri:

- Primerjalna književnost in literarna teorija – enopredmetna smer
- Primerjalna književnost in literarna teorija – dvopredmetna smer
- Primerjalna književnost in literarna teorija – dvopredmetna pedagoška smer

Po končanem študiju pridobi diplomant/ka strokovni naslov:

Ime smeri	Strokovni naslov (v moški in ženski obliki):	Okrajšava strokovnega naslova:
Primerjalna književnost in literarna teorija – enopredmetna smer	magister primerjalne književnosti	mag. prim. knjiž.
	magistrica primerjalne književnosti	mag. prim. knjiž.
Primerjalna književnost in literarna teorija – dvopredmetna smer	magister primerjalne književnosti in ...	mag. prim. knjiž. in ...
	magistrica primerjalne književnosti in ...	mag. prim. knjiž. in ...
Primerjalna književnost in literarna teorija – dvopredmetna pedagoška smer	magister profesor primerjalne književnosti in literarne teorije in ...	mag. prof. prim. knjiž. in ...
	magistrica profesorica primerjalne književnosti in literarne teorije in ...	mag. prof. prim. knjiž. in ...

2. Temeljni cilji programa in splošne kompetence, ki se pridobijo s programom

Temeljni cilji programa

Enopredmetna smer

Drugostopenjski študijski program Primerjalna književnost in literarna teorija – enopredmetna smer pogloblja znanja s področja literarne vede, pridobljena na prvi stopnji. Študente in študentke natančneje seznanja z zahtevnejšimi problemskimi sklopi komparativistike, literarne zgodovine in literarne teorije ter z metodologijo literarne vede. Posebno pozornost namenja razmerju literature s filozofijo, zgodovino, religijo, drugimi umetnostmi in kulturo sploh, povezanosti literarne vede z drugimi humanističnimi vedami ter problematiki slovenske literature v razmerjih z evropsko oziroma svetovno literaturo, saj je eno izmed osrednjih težišč študija prav preučevanje slovenske literature v primerjalnem kontekstu. Poleg tega študente vpeljuje v osnove literarnega prevajanja in tvorjenja literarnih besedil.

Študijski program enopredmetne smeri diplomantom omogoča, da poleg splošnih kompetenc humanistično izobraženega intelektualca pridobijo predmetno-specifične kompetence, ki zadevajo razumevanje literature, njene povezanosti z drugimi duhovnimi dejavnostmi in njene vloge tako v slovenski kulturi kakor tudi primerjalno v Evropi oz. svetu. Izobražuje jih predvsem za delo z literarnimi besedili in njihovimi raznovrstnimi konteksti, za katero sta potrebni literarna razgledanost, zmožnost povezovanja literarne vede z drugimi humanističnimi disciplinami ter široko kulturno obzorje. Konkretno jih usposablja za literarno in kulturno publicistiko, uredniško delo (založbe, revije in časopisi, radio, televizija, spletni mediji), literarno kritiko, dramaturško delo (gledališče, radio), organiziranje domačih in mednarodnih literarnih in širše kulturnih dogodkov, predstavljanje različnih, predvsem kulturnih ustanov v javnosti (PR) ter vodenje delavnic kreativnega pisanja. Poleg tega jih usposablja tudi za delo v literarni vedi sami oz. za znanstvenoraziskovalno dejavnost.

Dvopredmetna smer

Drugostopenjski študijski program Primerjalna književnost in literarna teorija – dvopredmetna smer pogloblja znanja s področja literarne vede, ki si jih študenti in študentke pridobijo na prvi stopnji. Natančneje jih seznanja s problemi komparativistike, literarne zgodovine in literarne teorije ter z metodologijo literarne vede. Posebno pozornost namenja razmerju literature s filozofijo, zgodovino, religijo, drugimi umetnostmi in kulturo sploh, problematiki razumevanj svetovne književnosti ter problematiki slovenske literature v razmerjih z evropsko oz. svetovno literaturo. Poleg tega študente in študentke vpeljuje v osnove literarnega prevajanja.

Študijski program dvopredmetne smeri omogoča, da poleg splošnih kompetenc humanistično izobraženega intelektualca pridobijo predmetnospecifične kompetence, ki zadevajo razumevanje literature, njene povezanosti z drugimi duhovnimi dejavnostmi in njene vloge tako v slovenski kulturi kakor tudi primerjalno v Evropi oz. svetu. Izobražuje jih predvsem za delo z literarnimi besedili in njihovimi raznovrstnimi konteksti, za katero sta potrebni literarna razgledanost in široko kulturno obzorje. Konkretno jih usposablja za literarno in kulturno publicistiko, uredniško delo (založbe, revije in časopisi, radio, televizija, spletni mediji), literarno kritiko, dramaturško delo (gledališče, radio), organiziranje domačih in mednarodnih literarnih in širše kulturnih dogodkov, predstavljanje različnih, predvsem kulturnih ustanov v javnosti (PR). Poleg tega jih usposablja tudi za delo v literarni vedi sami oz. za znanstvenoraziskovalno dejavnost.

Drugostopenjski programi dvopredmetnih smeri so nadgradnja prvostopenjskih programov dvopredmetnih smeri in usposablajo za kompleksnejše in zahtevnejše naloge in odzive na potrebe na najširšem področju humanistike. Diplomantke in diplomanti drugostopenjskih študijskih programov dvopredmetnih smeri si pridobijo znanja in usposobljenosti iz dveh disciplin. Poleg ciljev, ki jih dosegajo na področjih obeh izbranih disciplin, so diplomanti usposobljeni za

medsebojno povezovanje pridobljenih znanj obeh disciplin in njihovo povezavo z drugimi področji. Dvopredmetnost drugostopenjskih smeri torej nadgrajuje sposobnost intra- in interdisciplinarnega prenosa pri uporabi znanj, metodologije, razumevanja znanstvenih metod, pristopov in procesov obravnave, prenos znanja iz enega področja na drugega pa spodbuja fleksibilno uporabo pridobljene vednosti v različnih situacijah. Cilj je usposobiti diplomante za raznovrstne kompetence na podlagi razumevanja in povezovanja različnih vidikov intra- in interdisciplinarnosti na višjem strokovnem nivoju. Programi dvopredmetnih smeri širijo nabor zaposlitvenih možnosti, saj diplomanti obvladajo oz. poznajo dve strokovni področji.

Dvopredmetna pedagoška smer

Drugostopenjski študijski Primerjalna književnost in literarna teorija – dvopredmetna pedagoška smer posreduje študentom in študentkam znanja z najširšega področja literarne vede ter jih podrobneje seznanja z aktualnimi problemi komparativistike, literarne zgodovine in literarne teorije. Pozornost namenja razmerju literature s filozofijo, zgodovino, religijo, drugimi umetnostmi in kulturo sploh, pa tudi problematiki slovenske literature v razmerjih z evropsko oz. svetovno literaturo. Posebej se osredotoča tudi na vprašanja literarne didaktike in na pedagoško delo na področju literarne kulture.

Študijski program diplomantom omogoča, da poleg splošnih kompetenc humanistično izobraženega intelektualca pridobijo predmetno-specifične kompetence, ki zadevajo razumevanje literature, njene povezanosti z drugimi duhovnimi dejavnostmi in njene vloge tako v slovenski kulturi kakor tudi primerjalno v Evropi oz. svetu. Izobražuje jih za delo z literarnimi besedili in njihovimi raznovrstnimi konteksti, za katero sta potrebni literarna razgledanost in široko kulturno obzorje. Konkretno jih usposablja za literarno ali kulturno publicistiko, uredniško delo (založbe, revije in časopisi, radio, televizija, spletni mediji), dramaturško delo (gledališče, radio) in literarno kritiko. V širšem smislu jim omogoča pridobiti tudi znanje in spretnosti za delo, ki ni v neposredni zvezi z literarnim besedilom, kot je organiziranje domačih in mednarodnih kulturnih dogodkov ter predstavljanje različnih, predvsem kulturnih ustanov v javnosti (PR). Posebej pa jih usposablja za literarne pedagoge oz. učiteljice in učitelje književnosti na vseh šolskih stopnjah izobraževanja, za učitelje kreativnega pisanja oz. voditelje pisateljskih delavnic ter literarnih in bralnih krožkov in za izobraževalno posredovanje medkulturne vloge književnosti v najširšo javnost.

Drugostopenjski študijski programi dvopredmetnih pedagoških smeri izobražujejo študente in študentke na splošnem humanističnem področju in jih hkrati usposobijo za prenos usvojenega znanja v različne vrste in oblike izobraževanja na vseh šolskih stopnjah. Diplomanti drugostopenjskih študijskih programov dvopredmetnih pedagoških smeri si pridobijo znanja in usposobljenosti iz dveh disciplin in temeljnih pedagoških vedenj. Poleg ciljev, ki jih dosegajo na področjih obeh disciplin, so usposobljeni za kompetentno delo pri pouku v osnovnih in srednjih šolah ter v drugih izobraževalnih ustanovah. Poleg tega lahko načrtujejo in izvajajo najzahtevnejša dela v različnih šolskih in obšolskih dejavnostih. Dvopredmetnost omogoča sposobnost intra- in interdisciplinarnega prenosa pri uporabi znanj, metodologije, razumevanja znanstvenih in pedagoških metod, pristopov ter procesov izobraževanja. Kombinacija humanističnih znanj s pedagoškimi omogoča diplomantom in diplomantkam razvijanje socialne in etične refleksije, strokovne kritičnosti in odgovornosti pri delu z ljudmi in informacijami, pri sodelovanju v skupnosti ter zavezanost profesionalni etiki. Študijski programi dvopredmetnih pedagoških smeri širijo nabor zaposlitvenih možnosti, saj diplomanti in diplomantke obvladajo dve strokovni področji in ju s pridobljenimi pedagoškimi kompetencami posredujejo v procese izobraževanja.

Splošne kompetence

Diplomante in diplomantke **enopredmetne smeri** odlikujejo splošne kompetence:

- poznavanje informacijske tehnologije;
- zbiranje in raba virov in informacij;
- povezovanje starega védenja z novim;
- koherentno posredovanje pridobljenega védenja v ustni ali pisni obliki;
- razumevanje in raba vsaj dveh tujih jezikov;
- pisanje v slovenščini za strokovno in širšo javnost;
- zmožnost za skupinsko delo in komunikacijo;
- poznavanje načel in metod historičnega in teoretičnega mišljenja;
- postavitev predmeta obravnave v primerjalno razmerje in v širšo interdisciplinarno obravnavo;
- opažanje problema, analiza, sinteza in argumentiranje v širšem kontekstu;
- dialoško pojasnjevanje predlagane rešitve problema;
- raba znanstvenega aparata;
- etična samorefleksija in zavezanost profesionalni etiki.

Diplomante in diplomantke **dvopredmetne smeri** odlikujejo splošne kompetence:

- zmožnost logičnega in koherentnega mišljenja, analize in sinteze;
- zmožnost poglobljenega izražanja in kritičnega vrednotenja znanj z dveh strokovnih področij v pisni in ustni obliki;
- zmožnost kompetentnega prenašanja intra- in interdisciplinarnih znanj v prakso;
- zmožnost samostojnega poglobljanja, izpopolnjevanja ter povezovanja pridobljenih znanj in usposobljenosti z različnimi strokovnimi področji;
- usposobljenost za kontekstualiziranje in samostojno nadgrajevanje informacij;
- zmožnost prenosa svojih znanj in usposobljenosti za praktično uporabo teh znanj na druga problemska področja (sposobnost transferja);
- zmožnost reševanja problemov, konfliktnih situacij in delovnih nalog intra- in interdisciplinarno;
- usposobljenost za skupinsko reševanje problemov;
- sposobnost organiziranja in vodenja strokovnih skupin;
- sposobnost (samo)evalvacije in (samo)ocenjevanja ter kritične refleksije;
- usposobljenost za strokovno in učinkovito uporabo IKT pri iskanju, izbiranju, obdelavi, predstavitvi in posredovanju informacij;
- usposobljenost za samostojno odkrivanje, interpretiranje in uporabo novih virov znanja na strokovnih in znanstvenih področjih;
- zagotavljanje kakovosti lastnega dela ter zviševanje standardov kakovosti v delovnem okolju;
- usposobljenost za pisanje za strokovno in širšo javnost;
- poznavanje načel in metod historičnega in teoretičnega mišljenja;
- poznavanje in razumevanje različnih metod za reševanje problema;
- usposobljenost za postavitev predmeta obravnave v primerjalno razmerje in v širšo interdisciplinarno obravnavo;
- usposobljenost za opažanje problema, postavitev in argumentiranje teze v zvezi s problemom;
- zmožnost dialoškega pojasnjevanja predlagane rešitve problema;
- usposobljenost za uporabo znanstvenega aparata;
- razumevanje potrebe po etični samorefleksiji in zavezanost profesionalni etiki.

Diplomante in diplomantke **dvopredmetne pedagoške smeri** odlikujejo splošne kompetence:

- usposobljenost za strokovno in učinkovito uporabo IKT pri iskanju, izbiranju, obdelavi, predstavitvi in posredovanju informacij;
- usposobljenost za samostojno odkrivanje, interpretiranje in uporabo novih virov znanja na strokovnih in znanstvenih področjih;
- usposobljenost za uporabo znanstvenega aparata;
- zmožnost logičnega in koherentnega mišljenja, analize in sinteze;
- zmožnost poglobljenega izražanja in kritičnega vrednotenja znanj z dveh strokovnih področij v pisni in ustni obliki;
- zmožnost samostojnega poglobljanja, izpopolnjevanja ter povezovanja pridobljenih znanj in usposobljenosti z različnimi strokovnimi področji;
- usposobljenost za kontekstualiziranje in samostojno nadgrajevanje informacij;
- zmožnost prenosa svojih znanj in usposobljenosti za praktično uporabo teh znanj na druga problemska področja (sposobnost transferja);
- usposobljenost za pisanje za strokovno in širšo javnost;
- zmožnost kompetentnega prenašanja intra- in interdisciplinarnih znanj v prakso;
- poznavanje načel historičnega in teoretičnega mišljenja;
- usposobljenost za postavitev predmeta obravnave v primerjalno razmerje in v širšo interdisciplinarno obravnavo;
- usposobljenost za opažanje problema, postavitev in argumentiranje teze v zvezi s problemom;
- zmožnost dialoškega pojasnjevanja predlagane rešitve problema;
- zmožnost reševanja problemov, konfliktnih situacij in delovnih nalog intra- in interdisciplinarno;
- usposobljenost za skupinsko reševanje problemov;
- sposobnost organiziranja in vodenja strokovnih skupin;
- sposobnost (samo)evalvacije in (samo)ocenjevanja ter kritične refleksije;
- zagotavljanje kakovosti lastnega dela ter zviševanje standardov kakovosti v delovnem okolju;
- razumevanje potrebe po etični samorefleksiji in zavezanost profesionalni etiki;
- usposobljenost za vzpostavljanje konstruktivnih medčloveških odnosov, razreševanje konfliktnih situacij in motiviranje za uspešno opravljanje delovnih nalog.

Poleg tega si diplomanti in diplomantke dvopredmetne pedagoške smeri pridobijo naslednje splošne učiteljske kompetence:

Učinkovito poučevanje –

diplomant / diplomantka

- je usposobljen/-a za preoblikovanje in posredovanje strokovno-predmetnih vsebin na učencu razumljiv način;
- pri uresničevanju šolskega kurikuluma ustrezno povezuje cilje učnih načrtov, vsebine, načine učenja in razvoj učencev;
- učinkovito načrtuje, organizira in izvaja učne aktivnosti;
- obvlada principe raziskovanja na pedagoškem področju ter jih uporablja pri izboljševanju učenja in poučevanja;
- spodbuja aktivno in neodvisno učenje, ki učencem omogoča, da sami načrtujejo, spremljajo, vrednotijo in uravnavajo svoje učenje;

- spodbuja sodelovalno učenje, ki učencem omogoča razvoj socialnih veščin za uspešno sodelovanje v različnih heterogenih skupinah.

Preverjanje in ocenjevanje znanja ter spremljanje napredka učencev –
diplomant / diplomantka

- ustrezno uporablja različne načine spremljanja, preverjanja in ocenjevanja napredka posameznega učenca v skladu s cilji ter daje konstruktivno povratno informacijo;
- spremlja in vrednoti napredek učencev na področju usvajanja strategij učenja, učenja socialnih veščin, bralne in informacijske pismenosti;
- seznanja starše in druge odgovorne osebe o napredku učencev.

Vodenje in komunikacija –
diplomant / diplomantka

- učinkovito komunicira z učenci in razvija pozitivne odnose z njimi;
- oblikuje spodbudno učno okolje in skupnost učencev, v kateri se ceni različnost in v katerih se učenci počutijo sprejete, varne in samozavestne;
- oblikuje jasna pravila za vedenje in disciplino v razredu; pravila temeljijo na spoštovanju vseh udeležencev;
- se uspešno sooča z neprimernim vedenjem, agresivnostjo, konflikti in uporablja ustrezne strategije za njihovo reševanje;
- daje vsem učencem enake možnosti in prilagaja delo njihovim individualnim posebnostim;
- prepoznava učence s posebnimi potrebami, njihova močna in šibka področja, prilagaja delo njihovim zmožnostim in po potrebi sodeluje z ustreznimi strokovnjaki in ustanovami.

Širše profesionalne kompetence –
diplomant / diplomantka

- razvija pozitiven odnos do učencev, kaže spoštovanje do njihovega družbenega, kulturnega, jezikovnega, verskega izhodišča;
- pri svojem delu upošteva etična načela in zakonska določila;
- kaže in spodbuja pozitivne vrednote, stališča in vedenje, ki ga pričakuje od učencev;
- učinkovito komunicira in sodeluje s starši ter drugimi osebami, odgovornimi za učence;
- sodeluje z drugimi učitelji in sodelavci na šoli;
- se vključuje in sodeluje v različnih aktivnostih v ožjem in širšem okolju ter na področju izobraževanja;
- načrtuje, spremlja, vrednoti in uravnava lasten profesionalni razvoj.

Vseživljenjsko učenje –
diplomant / diplomantka

- uporablja ustrezne metode za motiviranje učencev in razvija strategije, ki omogočajo vseživljenjsko učenje;
- spodbuja prožnost in vztrajnost pri soočanju z novimi izzivi in nalogami ter sposobnost samovrednotenja pri učencih;
- pri delu uporablja informacijsko-komunikacijsko tehnologijo in pri učencih razvija informacijsko pismenost;
- pri učencih razvija komunikacijske in socialne veščine.

Predmetno-specifične kompetence

Diplomante in diplomantke **enopredmetne smeri** odlikujejo predmetno-specifične kompetence:

- poznavanje temeljnih del svetovne in slovenske literature ter poglobljeno razumevanje specifik literarnosti in literarne vrednosti;

- poznavanje in poglobljeno razumevanje vpetosti literarnega dogajanja v širše družbene in kulturne kontekste;
- poznavanje literarnoteoretičnih pojmov in kategorij in razumevanje njihovega spreminjanja skozi zgodovino;
- zmožnost rabe temeljnih pojmov zgodovine in teorije literature;
- kritično branje in razumevanje literarnih, literarnovednih in drugih besedil, pomembnih za razumevanje literature;
- prepoznanje literarnega detajla na eni strani in opredelitev širšega družbenega in kulturnozgodovinskega konteksta besedila na drugi;
- osnovno poznavanje drugih področij humanistike in zmožnost njihovega povezovanja z literarno vedo;
- poznavanje metodologije humanističnih ved in razumevanje zgodovinske spremenljivosti metod;
- poznavanje in kritična presoja primernosti literarnovednih metod za obravnavo takega literarnega problema;
- prepoznavanje literarnega problema in primerjalno-razlagalna povezava tega problema s problematikami sorodnih duhovnih področij;
- zmožnost analize literarnega prevoda kot medkulturnega posrednika;
- zmožnost prevajanja literarnih besedil;
- zmožnost tvorjenja raznozvrstnih literarnih besedil;
- medkulturne kompetence.

Dodatne predmetno-specifične kompetence so navedene v obrazcu za učni načrt vsakega predmeta posebej.

Diplomante in diplomantke **dvopredmetne smeri** odlikujejo predmetno-specifične kompetence:

- poznavanje temeljnih del svetovne in slovenske literature;
- razumevanje vpetosti literarnega dogajanja v širše družbene in kulturne kontekste;
- razumevanje spreminjanja literarnoteoretičnih pojmov in kategorij skozi zgodovino;
- zmožnost rabe temeljnih pojmov zgodovine in teorije literature;
- kritično branje in razumevanje literarnih, literarnovednih in drugih besedil, pomembnih za razumevanje literature;
- prepoznanje literarnega detajla na eni strani in opredelitev širšega družbenega in kulturnozgodovinskega konteksta besedila na drugi;
- poznavanje metodologije humanističnih ved in razumevanje zgodovinske spremenljivosti metod;
- poznavanje in kritična presoja primernosti literarnovednih metod za obravnavo takega literarnega problema;
- prepoznavanje literarnega problema in primerjalno-razlagalna povezava tega problema s problematikami sorodnih duhovnih področij;
- zmožnost analize literarnega prevoda kot medkulturnega posrednika;
- zmožnost prevajanja literarnih besedil;
- medkulturne kompetence.

Dodatne predmetno-specifične kompetence so navedene v obrazcu za učni načrt vsakega predmeta posebej.

Diplomante in diplomantke **dvopredmetne pedagoške smeri** odlikujejo predmetno-specifične kompetence:

- poznavanje in zmožnost poučevanja temeljnih del svetovne literature;

- poznavanje in zmožnost poučevanja temeljnih pojmov zgodovine in teorije literature;
- razumevanje splošne narave in konkretnih oblik povezav literarnega področja z drugimi duhovnimi področji oziroma vedami, ki jih preučujejo;
- prepoznanje literarnega detajla na eni strani in opredelitev širšega družbenega in kulturnega konteksta besedila na drugi;
- kritična raba besedilnih virov;
- razumevanje zgodovinske, družbene in kulturne raznolikosti kontekstov literature v mednarodnem prostoru;
- medkulturne kompetence: razumevanje in zmožnost posredovanja medkulturne vloge literature;
- zmožnost tvorjenja estetsko strukturiranega besedila;
- zmožnost poučevanja specifik literarnega diskurza in veščin njihove kreativne uporabe.

Dodatne predmetno-specifične kompetence so navedene v obrazcu za učni načrt vsakega predmeta posebej.

3. Pogoji za vpis in merila za izbiro ob omejitvi vpisa

Na drugostopenjski magistrski študijski program Primerjalna književnost in literarna teorija se lahko vpiše, kdor je končal:

- a) študijski program najmanj prve stopnje, ovrednoten z najmanj 180 kreditnimi točkami, z istega strokovnega področja (primerjalna književnost in literarna teorija) ali enakovreden študijski program, pridobljen po dosedanjih predpisih v RS ali tujini;
- b) študijski program najmanj prve stopnje, ovrednoten z najmanj 180 kreditnimi točkami, z drugih strokovnih področij ali enakovreden študijski program, pridobljen po dosedanjih predpisih v RS ali tujini, če je pred vpisom opravil študijske obveznosti, bistvene za nadaljevanje študija. Te obveznosti določi predstojnik oddelka, ki izvaja program oziroma smer in obsegajo od 10 do največ 60 kreditnih točk enopredmetnega programa oziroma smeri in od 10 do največ 60 kreditnih točk skupaj na obeh dvopredmetnih programih oziroma smereh.

Kandidat oz. kandidatka lahko predpisane obveznosti opravi med študijem na prvi stopnji, v programih za izpopolnjevanje ali z opravljanjem izpitov pred vpisom v študijski program druge stopnje.

Vsaka prošnja se obravnava individualno, individualno se določita tudi obseg in vsebina dodatnih študijskih obveznosti iz temeljnih predmetov, bistvenih za študij na drugi stopnji.

Če je število prijavljenih kandidatov večje od števila razpisanih mest, so kandidati izbrani na podlagi povprečne ocene na dodiplomskem študiju (brez ocene diplomskega dela ali zaključne seminarske naloge).

4. Merila za priznavanje znanj in spretnosti, pridobljenih pred vpisom v program

Kandidatom in kandidatkam se lahko priznavajo znanja, usposobljenosti in zmožnosti, ki jih je kandidat/ka pridobil/a pred vpisom v različnih oblikah formalnega in neformalnega izobraževanja in ki po vsebini in zahtevnosti v celoti ali deloma ustrezajo splošnim oziroma predmetno-specifičnim kompetencam, določenim s študijskim programom in učnimi načrti.

Študentje oz. študentke znanja, pridobljena v različnih oblikah formalnega in neformalnega izobraževanja ter izkustvenega učenja (portfolio, projekti, objave avtorskih del ipd.), izkažejo s spričevali in drugimi listinami, iz katerih je razvidna vsebina in obseg vloženega dela študenta.

Priznana znanja, usposobljenosti oz. zmožnosti se lahko upoštevajo kot opravljene študijske obveznosti znotraj vseh delov študijskega programa. Iz njih morata biti jasno razvidna tako vsebina kot obseg vloženega dela študenta, da se lahko znanja ovrednotijo s kreditnimi točkami. Na podlagi individualnih dokumentiranih vlog študentov oz. študentk o priznavanju in vrednotenju tako pridobljenih znanj, usposobljenosti in zmožnosti odloča Odbor za študentska vprašanja in usmerjanje Filozofske fakultete na predlog posameznega oddelka. Ob tem upošteva Pravilnik o postopkih in merilih za priznavanje neformalno pridobljenega znanja in spretnosti Univerze v Ljubljani.

5. Pogoji za napredovanje po programu

a) Pogoji za napredovanje iz letnika v letnik

Za napredovanje iz prvega v drugi letnik drugostopenjskega študijskega programa mora študent oz. študentka v celoti opraviti vse obveznosti 1. letnika, da doseže najmanj 90 odstotkov KT. predpisanih s predmetnikom in posameznimi učnimi načrti za prvi letnik, v obsegu 54 KT od 60 KT.

V primeru izjemnih okoliščin (določenih v Statutu UL), pa se lahko na podlagi rešene prošnje vpišejo v višji letnik tudi tisti študentje, ki so opravili 85 odstotkov obveznosti (torej dosegli 51 KT). O tem vpisu odloča Odbor za študentska vprašanja in usmerjanje, pri čemer lahko oddelek poda posvetovalno mnenje.

b) Pogoji za ponavljanje letnika

Študent oz. študentka, ki ni opravil oz. opravila vseh študijskih obveznosti za vpis v višji letnik, določenih s študijskim programom, ima možnost, da v času študija enkrat ponavlja letnik. Pogoj za ponavljanje letnika na enopredmetni smeri so opravljene študijske obveznosti tega letnika v obsegu 15 KT (25 % skupnega števila KT za posamezni letnik). Pogoj za ponavljanje letnika na dvopredmetni in dvopredmetni pedagoški smeri so opravljene študijske obveznosti tega letnika v obsegu 15 KT (25 % skupnega števila KT za posamezni letnik) skupaj na obeh dvopredmetnih študijskih programih oziroma smereh.

V primeru, da je študent vpisan na dvopredmetna programa/smeri, ki ju izvajajo različne članice UL, velja kot pogoj za napredovanje oz. ponavljanje tisti pogoj, ki zahteva doseženo višje število KT. Če posamezen dvopredmetni program/smer vsebuje še dodatni pogoj za napredovanje/ponavljanje, pa mora študent izpolniti tudi tega.

6. Pogoji za dokončanje študija

Za dokončanje študija mora študent oz. študentka opraviti vse študijske obveznosti, kot so določene z akreditiranim predmetnikom in učnimi načrti posamezne smeri v študijskem programu, v skupnem obsegu 120 kreditnih točk po ECTS (enopredmetna smer) oziroma 60 kreditnih točk po ECTS (dvopredmetna smer).

Študenti dvopredmetnih smeri morajo za dokončanje celotnega študija opraviti tudi vse obveznosti pri drugi disciplini v skupnem obsegu 60 KT, skupaj torej 120 KT.

7. Prehodi med študijskimi programi

Prehajanje med programi se ureja skladno z veljavnimi Merili za prehode med študijskimi programi in Statutom UL. O vlogah študentov za prehod med programi odloča Odbor za študentska vprašanja in usmerjanje Filozofske fakultete na predlog oddelka po postopku, ki je določen v Statutu UL.

Na enak način se urejajo tudi prehodi med smermi študijskih programov.

8. Načini ocenjevanja

Ocenjujejo se ustni in pisni izpiti ter testi, kolokviji, seminarske naloge, sodelovanje na seminarjih in diplomsko delo z zagovorom in drugo.

Ocenjevalna lestvica je od 6–10 (pozitivno) oz. 5 (negativno), in sicer:

10	izjemno znanje brez ali z zanemarljivimi napakami
9	zelo dobro znanje z manjšimi napakami
8	dobro znanje s posameznimi pomanjkljivostmi
7	dobro znanje z več pomanjkljivostmi
6	znanje ustreza le minimalnim kriterijem
5	znanje ne ustreza minimalnim kriterijem

9. Predmetnik študijskega programa s predvidenimi nosilci predmetov

Primerjalna književnost in literarna teorija – enopredmetna smer

1. letnik

	Ime predmeta	Nosilci	Kontaktne ure					Samostojno delo študenta	Ure skupaj	ECTS	Semester (zimski, letni, celoletni)
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. št.				
1	Predmetni sklop: Zgodovina svetovne književnosti 3	Boris A. Novak/Vanesa Matajc/Tone Smolej	30	-	-	-	-	60	90	3	zimski
2	Kreativno pisanje 1 – poezija	Boris A. Novak	-	30	-	-	-	60	90	3	zimski
3	Literarno prevajanje	Boris A. Novak	30	30	-	-	-	120	180	6	zimski
4	Predmetni sklop: Primerjalna književnost 3	Matevž Kos/Tomo Virk/Tone Smolej	60	-	-	-	-	120	180	6	zimski
5	Strokovni izbirni predmet: Izbirni humanistični predmet I	različni	30	-	-	-	-	60	90	3	zimski
6	Francoski roman v 18. in 19. stoletju	Katarina Marinčič	60	-	-	-	-	120	180	6	celoletni
7	Zgodovina svetovne književnosti 3 – vaje I	Vanesa Matajc	-	-	60	-	-	30	90	3	letni
8	Primerjalna književnost 3 – vaje	Tomo Virk	-	-	60	-	-	30	90	3	letni
9	Predmetni sklop: Literatura in kultura E, D	Vid Snoj/Matevž Kos/Tomo Virk	60	-	-	-	-	120	180	6	letni
10	Predmetni sklop: Literarna teorija 2	Marko Juvan/Tomo Virk	30	-	-	-	-	60	90	3	letni
11	Strokovni izbirni predmet: Izbirni humanistični predmet II	različni	15	15	-	-	-	60	90	3	letni
12	Zunanji izbirni predmeti	različni	90	60	-	-	-	300	450	15	zimski / letni / celoletni

SKUPAJ	405	135	120	-	-	1140	1800	60	
--------	-----	-----	-----	---	---	------	------	----	--

2. letnik

	Ime predmeta	Nosilci	Kontaktne ure					Samostojno delo študenta	Ure skupaj	ECTS	Semester (zimski, letni, celoletni)
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. št.				
1	Predmetni sklop: Zgodovina svetovne književnosti 3	Boris A. Novak/Vanesa Matajc/Tone Smolej	30	-	-	-	-	60	90	3	zimski
2	Zgodovina svetovne književnosti 3 – vaje II	Boris A. Novak	-	-	60	-	-	30	90	3	zimski
3	Kreativno pisanje 2 – poezija	Boris A. Novak	-	30	-	-	-	60	90	3	zimski
4	Metodologija E	Tomo Virk	60	-	60	-	-	120	240	8	celoletni
5	Magistrski seminar – analiza literarnih besedil E	Vanesa Matajc	-	60	-	-	-	90	150	5	letni
6	Magistrsko delo E	različni	-	-	-	-	-	600	600	20	letni
7	Zunanji izbirni predmeti	različni	120	60	-	-	-	360	540	18	zimski / letni / celoletni
SKUPAJ			210	150	120	-	-	1320	1800	60	

Predmetni sklop: Literarna teorija 2 (oddelek za vsako študijsko leto iz predmetnega sklopa določi en predmet, ki se bo izvajal v tekočem študijskem letu)

	Ime predmeta	Nosilci	Kontaktne ure					Samostojno delo študenta	Ure skupaj	ECTS	Semester (zimski, letni, celoletni)
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. št.				
1	Medbesedilnost	Marko Juvan	30	-	-	-	-	60	90	3	letni
2	Teorija romana	Tomo Virk	30	-	-	-	-	60	90	3	letni
3	Teorija literarnega diskurza	Marko Juvan	30	-	-	-	-	60	90	3	letni
4	Literarna ontologija in fenomenologija	Tomo Virk	30	-	-	-	-	60	90	3	letni

Strokovni izbirni predmeti: Izbirni humanistični predmet I

	Ime predmeta	Nosilci	Kontaktne ure					Samostojno delo študenta	Ure skupaj	ECTS	Semester (zimski, letni, celoletni)
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. št.				
1	Antična literarna kritika in sodobni interpretacijski pristopi	Marko Marinčič	30	-	-	-	-	60	90	3	zimski
2	Antika v kulturi novega veka	Marko Marinčič	30	-	-	-	-	60	90	3	zimski
3	Antična antropologija in filozofija kulture: izbrana poglavja	Branko Senegačnik	30	-	-	-	-	60	90	3	zimski
4	Interpretacija antičnih filozofskih besedil: izbrana poglavja	Sonja Weiss	30	-	-	-	-	60	90	3	zimski
5	Filozofija umetnosti in kulture	Valentina Hribar Sorčan	30	-	-	-	-	60	90	3	zimski

Primerjalna književnost in literarna teorija – dvopredmetna smer

1. letnik

	Ime predmeta	Nosilci	Kontaktne ure					Samostojno delo študenta	Ure skupaj	ECTS	Semester (zimski, letni, celoletni)
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. št.				
1	Predmetni sklop: Zgodovina svetovne književnosti 3	Boris A. Novak/Vanesa Matajc/Tone Smolej	30	-	-	-	-	60	90	3	zimski
2	Literarno prevajanje	Boris A. Novak	30	30	-	-	-	120	180	6	zimski
3	Predmetni sklop: Primerjalna književnost 3	Matevž Kos/Tomo Virk/Tone Smolej	60	-	-	-	-	120	180	6	zimski
4	Zgodovina svetovne književnosti 3 – vaje I	Vanesa Matajc	-	-	60	-	-	30	90	3	letni
5	Primerjalna književnost 3 – vaje	Tomo Virk	-	-	60	-	-	30	90	3	letni
6	Predmetni sklop: Literatura in kultura E, D	Vid Snoj/Matevž Kos/Tomo Virk	60	-	-	-	-	120	180	6	letni
7	Strokovni izbirni predmet: Izbirni humanistični predmet II	različni	15	15	-	-	-	60	90	3	letni
SKUPAJ			195	45	120	-	-	540	900	30	

2. letnik

	Ime predmeta	Nosilci	Kontaktne ure					Samostojno delo študenta	Ure skupaj	ECTS	Semester (zimski, letni, celoletni)
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. št.				
1	Predmetni sklop: Zgodovina svetovne književnosti 3	Boris A. Novak/Vanesa Matajc/Tone Smolej	30	-	-	-	-	60	90	3	zimski
2	Metodologija D	Tomo Virk	60	-	60	-	-	90	210	7	celoletni
3	Magistrski seminar – analiza literarnih besedil D	Vanesa Matajc	-	60	-	-	-	60	120	4	letni
4	Magistrsko delo D	različni	-	-	-	-	-	210	210	7	letni
5	Zunanji izbirni predmeti	različni	90	-	-	-	-	180	270	9	zimski / letni / celoletni
SKUPAJ			180	60	60	-	-	600	900	30	

Primerjalna književnost in literarna teorija – dvopredmetna pedagoška smer

1. letnik

Zap. št.	Ime predmeta	Nosilci	Kontaktne ure					Samostojno delo študenta	Ure skupaj	ECTS	Semester (zimski, letni, celoletni)
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. št.				
1	Predmetni sklop: Zgodovina svetovne književnosti 3	Boris A. Novak/Vanesa Matajc/Tone Smolej	30	-	-	-	-	60	90	3	zimski
2	Strokovni izbirni predmet: Komparativistični izbirni predmet 1	Boris A. Novak/Matevž Kos/Tomo Virk/Tone Smolej	60	-	-	-	-	120	180	6	zimski
3	Metodologija D, P	Tomo Virk	60	-	-	-	-	30	90	3	zimski
4	Skupni del pedagoškega modula		75	42,5	32,5	-	-	210	360	12	celoletni
5	Predmetni sklop: Literatura in kultura D, P	Vid Snoj/Matevž Kos/Tomo Virk	60	-	-	-	-	30	90	3	letni
6	Zunanji izbirni predmet		-	30	-	-	-	60	90	3	zimski / letni / celoletni
SKUPAJ			285	72,5	32,5	-	-	510	900	30	

SKUPNI DEL PEDAGOŠKEGA MODULA (na vsakega od obeh dvopredmetnih študijskih programov oz. smeri odpade 50 % vsebin pedagoškega modula)

Zap. št.	Učna enota	Nosilec	Kontaktne ure					Sam. delo študenta	Ure skupaj	ECTS	Semester (zimski, letni, celoletni)
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. š.				
1	Pedagogika	red. prof. dr. Robi Kroflič	30	10	5	-	-	45	90	3	zimski
2	Didaktika	izr. prof. dr. Damijan Štefanc	30	-	30	-	-	90	150	5	zimski
3	Psihologija za učitelje	red. prof. dr. Cirila Peklaj, red. prof. dr. Melita Puklek Levpušček	45	30	15	-	-	120	210	7	celoletni
4	Andragogika	izr. prof. dr. Monika Govekar Okoliš	15	15	-	-	-	60	90	3	letni
5	Opazovalna praksa		-	-	15	-	-	45	60	2	letni
6	Obvezni izbirni predmet		30	30	-	-	-	60	120	4	letni
SKUPAJ			150	85	65	-	-	420	720	24	

Opazovalna praksa

Zap. št.	Predmet	Nosilec	Kontaktne ure					Sam. delo študenta	Ure skupaj	ECTS	Semester (zimski, letni, celoletni)
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. š.				
1	Opazovalna praksa pri didaktiki	izr. prof. dr. Damijan Štefanc	-	-	15	-	-	45	60	2	letni
2	Opazovalna praksa pri psihologiji	red. prof. dr. Cirila Peklaj, red. prof. dr. Melita Puklek Levpušček	-	-	15	-	-	45	60	2	letni
3	Opazovalna praksa pri pedagogiki	red. prof. dr. Robi Kroflič	-	-	15	-	-	45	60	2	letni
4	Opazovalna praksa pri andragogiki	izr. prof. dr. Monika Govekar Okoliš	-	-	15	-	-	45	60	2	letni

Obvezni izbirni predmet

Zap. št.	Predmet	Nosilec	Kontaktne ure					Sam. delo študenta	Ure skupaj	ECTS	Semester (zimski, letni, celoletni)
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. št.				
1	Humanistika in družboslovje	red. prof. dr. Milica Antić Gaber, doc. dr. Anja Zalta Bratuž, red. prof. dr. Eva D. Bahovec, izr. prof. dr. Zdravko Kobe, izr. prof. dr. Igor Pribac	30	30	-	-	-	60	120	4	letni
2	Slovenščina za učitelje	Red. Prof. dr. Simona Kranjc	30	30	-	-	-	60	120	4	letni
3	Raziskovanje učnega procesa	izr. prof. dr. Jasna Mažgon, red. prof. dr. Cirila Peklaj, red. prof. dr. Valentin Bucik, izr. prof. dr. Gregor Sočan	30	30	-	-	-	60	120	4	letni

2. letnik

Zap. št.	Ime predmeta	Nosilci	Kontaktne ure					Samostojno delo študenta	Ure skupaj	ECTS	Semester (zimski, letni, celoletni)
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. št.				
1	Predmetni sklop: Zgodovina svetovne književnosti 3	Boris A. Novak/Vanesa Matajč/Tone Smolej	30	-	-	-	-	60	90	3	zimski
2	Strokovni izbirni predmet: Komparativistični izbirni predmet 2	Boris A. Novak	-	[30/-]	[-/60]	-	-	[60/30]	90	3	zimski

3	Strokovni izbirni predmet: Pedagoški izbirni predmet 1	Alenka Žbogar	[30/15]	15	[-/15]	-	-	45	90	3	zimski
4	Klasična in sodobna svetovna književnost – vaje	Vanesa Matajč	-	-	30	-	-	60	90	3	zimski
5	Didaktika književnosti 1 ¹	Alenka Žbogar	45	-	-	-	-	45	90	3	letni
6	Pedagoška praksa	Alenka Žbogar	-	30	-	-	-	150	180	6	letni
7	Magistrsko delo D, P		-	-	-	-	-	270	270	9	letni
SKUPAJ			105/90	75/45	30/105	-	-	690/660	900	30	

Predmetni sklop: Literatura in kultura D, P (oddelek za vsako študijsko leto iz predmetnega sklopa določi en predmet, ki se bo izvajal v tekočem študijskem letu)

Zap. št.	Ime predmeta	Nosilci	Kontaktne ure					Samostojno delo študenta	Ure skupaj	ECTS	Semester (zimski, letni, celoletni)
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. št.				
1	Biblija in evropska literatura D,P	Vid Snoj	60	-	-	-	-	30	90	3	letni
2	Biblija in slovenska literatura D, P	Vid Snoj	60	-	-	-	-	30	90	3	letni
3	Poezija in mistika D, P	Vid Snoj	60	-	-	-	-	30	90	3	letni
4	Literatura in ideologija D, P	Matevž Kos	60	-	-	-	-	30	90	3	letni
5	Literatura in filozofija D, P	Matevž Kos	60	-	-	-	-	30	90	3	letni
6	Literatura in medkulturnost D, P	Tomo Virk	60	-	-	-	-	30	90	3	letni
7	Literatura in popularna kultura D, P	Matevž Kos	60	-	-	-	-	30	90	3	letni
8	Grško, judovsko in rimsko pesništvo v antiki D, P	Vid Snoj	60	-	-	-	-	30	90	3	letni

¹ Študenti dvopredmetnega pedagoškega študija Primerjalna književnost in literarna teorija in Slovenistika morajo zaradi podvajanja predmeta na obeh študijskih programih znotraj študijskega programa Primerjalna književnost in literarna teorija namesto Didaktike književnosti 1 izbrati en zunanji izbirni predmet v višini 3 KT ali predmet iz nabora Pedagoških izbirnih predmetov 1, ki si ga še niso izbrali.

Strokovni izbirni predmeti: Komparativistični izbirni predmet 1

Zap. št.	Ime predmeta	Nosilci	Kontaktne ure					Samostojno delo študenta	Ure skupaj	ECTS	Semester (zimski, letni, celoletni)
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. št.				
1	Literarno prevajanje	Boris A. Novak	30	30	-	-	-	120	180	6	zimski
2	Predmetni sklop: Primerjalna književnost 3	Matevž Kos/Tomo Virk/Tone Smolej	60	-	-	-	-	120	180	6	zimski

Strokovni izbirni predmeti: Komparativistični izbirni predmet 2

Zap. št.	Ime predmeta	Nosilci	Kontaktne ure					Samostojno delo študenta	Ure skupaj	ECTS	Semester (zimski, letni, celoletni)
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. št.				
1	Kreativno pisanje 1 – poezija	Boris A. Novak	-	30	-	-	-	60	90	3	zimski
2	Zgodovina svetovne književnosti 3 – vaje II	Boris A. Novak	-	-	60	-	-	30	90	3	zimski

Strokovni izbirni predmeti: Pedagoški izbirni predmet 1

Zap. št.	Ime predmeta	Nosilci	Kontaktne ure					Samostojno delo študenta	Ure skupaj	ECTS	Semester (zimski, letni, celoletni)
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. št.				
1	Književnost za šolsko rabo	Alenka Žbogar	30	15	-	-	-	45	90	3	zimski
2	Kompetence pri pouku književnosti	Alenka Žbogar	15	15	15	-	-	45	90	3	zimski

Skupni predmetni sklopi:

Predmetni sklop: Zgodovina svetovne književnosti 3 (oddelek za vsako študijsko leto iz predmetnega sklopa določi en predmet, ki se bo izvajal v tekočem študijskem letu)

Zap. št.	Ime predmeta	Nosilci	Kontaktne ure					Samostojno delo študenta	Ure skupaj	ECTS	Semester (zimski, letni, celoletni)
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. št.				
1	Orient	Vanesa Matajč	30	-	-	-	-	60	90	3	zimski
2	Srednjeveška književnost	Boris A. Novak	30	-	-	-	-	60	90	3	zimski
3	Renesansa	Boris A. Novak	30	-	-	-	-	60	90	3	zimski
4	Barok in klasicizem	Boris A. Novak	30	-	-	-	-	60	90	3	zimski
5	Razsvetljenstvo	Boris A. Novak	30	-	-	-	-	60	90	3	zimski
6	Simbolizem in moderna lirika	Boris A. Novak	30	-	-	-	-	60	90	3	zimski
7	Vrhunci svetovne književnosti	Vanesa Matajč	30	-	-	-	-	60	90	3	zimski
8	Literatura in mesto	Tone Smolej	30	-	-	-	-	60	90	3	zimski

Predmetni sklop: Primerjalna književnost 3 (oddelek za vsako študijsko leto iz predmetnega sklopa določi en predmet, ki se bo izvajal v tekočem študijskem letu)

Zap. št.	Ime predmeta	Nosilci	Kontaktne ure					Samostojno delo študenta	Ure skupaj	ECTS	Semester (zimski, letni, celoletni)
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. št.				
1	Nietzsche in slovenska literatura	Matevž Kos	60	-	-	-	-	120	180	6	zimski
2	Slovenski in svetovni postmodernizem	Tomo Virk	60	-	-	-	-	120	180	6	zimski
3	Postkolonialna književnost	Tomo Virk	60	-	-	-	-	120	180	6	zimski
4	Magični realizem	Tomo Virk	60	-	-	-	-	120	180	6	zimski
5	Primerjalna zgodovina slovenske literature	Tone Smolej	60	-	-	-	-	120	180	6	zimski
6	Teorije postkolonializma	Tomo Virk	60	-	-	-	-	120	180	6	zimski

Predmetni sklop: Literatura in kultura E, D (oddelek za vsako študijsko leto iz predmetnega sklopa določi en predmet, ki se bo izvajal v tekočem študijskem letu)

Zap. št.	Ime predmeta	Nosilci	Kontaktne ure					Samostojno delo študenta	Ure skupaj	ECTS	Semester (zimski, letni, celoletni)
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. št.				
1	Biblija in evropska literatura E, D	Vid Snoj	60	-	-	-	-	120	180	6	letni
2	Biblija in slovenska literatura E, D	Vid Snoj	60	-	-	-	-	120	180	6	letni
3	Poezija in mistika E, D	Vid Snoj	60	-	-	-	-	120	180	6	letni
4	Literatura in ideologija E, D	Matevž Kos	60	-	-	-	-	120	180	6	letni
5	Literatura in filozofija E, D	Matevž Kos	60	-	-	-	-	120	180	6	letni
6	Literatura in medkulturnost E, D	Tomo Virk	60	-	-	-	-	120	180	6	letni
7	Literatura in popularna kultura E, D	Matevž Kos	60	-	-	-	-	120	180	6	letni
8	Grško, judovsko in rimsko pesništvo v antiki E, D	Vid Snoj	60	-	-	-	-	120	180	6	letni

Strokovni izbirni predmeti: Izbirni humanistični predmet II

	Ime predmeta	Nosilci	Kontaktne ure					Samostojno delo študenta	Ure skupaj	ECTS	Semester (zimski, letni, celoletni)
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. št.				
1	Kulturna hermenevtika	Dean Komel	15	15	-	-	-	60	90	3	letni
2	Čustva in spoznanje	Olga Markič	15	15	-	-	-	60	90	3	letni

10. Podatki o možnostih izbirnih predmetov in mobilnosti

Zunanje izbirne predmete lahko študent ali študentka prosto izbira iz študijskih programov na drugih oddelkih Filozofske fakultete ali katere druge fakultete oziroma univerze v Sloveniji ali v tujini. Predmeti morajo biti kreditno ovrednoteni.

Oddelek za primerjalno književnost in literarno teorijo priporoča izbiro med predmeti s področja književnosti in jezikovne lektorate (v obsegu 120 ur) na študijskih programih spodnjih oddelkov Filozofske fakultete:

- . Oddelek za anglistiko in amerikanistiko;
- . Oddelek za azijske študije;
- . Oddelek za germanistiko z nederlandistiko in skandinavistiko;
- . Oddelek za klasično filologijo;
- . Oddelek za primerjalno in splošno jezikoslovje;
- . Oddelek za romanske jezike in književnosti;
- . Oddelek za slavistiko.

Poleg tega Oddelek za primerjalno književnost in literarno teorijo predlaga tudi izbrane predmete spodnjih oddelkov Filozofske fakultete:

- . Oddelka za bibliotekarstvo, informacijsko znanost in knjigarstvo;
- . Oddelka za etnologijo in kulturno antropologijo;
- . Oddelka za filozofijo;
- . Oddelka za muzikologijo;
- . Oddelka za umetnostno zgodovino;
- . Oddelka za zgodovino.

Glede na 6. čl. Meril za kreditno vrednotenje študijskih programov po ECTS (UL RS št. 124/2004) ima študent možnost, da najmanj 10 kreditnih točk izbirnih enot programa prenese iz enega študijskega programa v drugega.

11. Kratka predstavitev posameznega predmeta

Zgodovina svetovne književnosti 3: Orient

Pregleden prikaz književnosti t.i. starega Orienta: egipčanske, babilonsko-asirske, starojudovske, arabske, perzijske, indijske, kitajske, japonske. Podrobnejša predstavitev osrednjih del: *Knjige mrtvih*, *Sinubejeve zgodbe*, *Epa o Gilgamešu*, Biblije, Korana, *Tisoč in ene noči*, Aveste, *Šah-Nameh*, poezije Omarja Hajama in Hafisa, *Upanišad*, *Rigvede*, *Mahabharate*, *Šakuntale*, Dao de jing, Shijing, poezije Li Baija, *Lepih gospa z bogatega dvora*, *Zgodba princa Gendžija* itn. Predstavitev kulturnih razlik in problematizacija uvrščanja orientalskih književnosti v zahodni literarnoperiodizacijski model.

Zgodovina svetovne književnosti 3: Srednjeveška književnost

Predavanja predstavijo pogloblitve slovsstvene tokove ter najpomembnejša literarna dela in avtorje v srednjem veku, v katerem je najprej prevladovala literarna produkcija v latinščini (*Carmina burana*), potem pa se je prav s pomočjo književnosti uveljavilo tudi pisanje v ljudskih (poznejših »nacionalnih«) jezikih. Obravnavajo tako tradicijo epskega pesništva, ki najbolj izraža srednjeveški vrednostni sistem, kot liriko, ki z individualizacijo pesniškega glasu in kultom ljubezni od 12. stoletja naprej (provansalski trubadurji, francoski truverji, sicilski in toskanski šola, *dolce stil nuovo*, *Minnesängerji* itn.) pripravlja pot renesansi. Osrednja tema predavanj je ljubezenska lirika od trubadurjev do Danteja, ki je z *Božansko*

komedijo ustvaril najvišji literarni spomenik srednjeveške miselnosti. V predavanja so vključene tudi razlage srednjeveške filozofije, teologije in mistike, duhovnega gledališča, likovne umetnosti, glasbe ter drugih umetniških in družbenih pojavov, ki so nujne za razumevanje dobe.

Zgodovina svetovne književnosti 3: Renesansa

Predavanja sledijo porajanju renesanse od Petrarce, »prvega humanista« in renesančnega pesnika, prek Rabelaisovega modela visoke renesanse, ki temelji na veri v veličino človeka, do Shakespeara in Cervantesa, ki že nakazujeta zaton renesančne sinteze telesa in duha ter začetek baroka. Obravnavajo tako epsko pesništvo (Pulci, Boiardo, Ariosto, Camōens) kot liriko (znotraj francoske renesanse npr. »lyonski krog« in Plejado na čelu z Du Bellayjem in Ronsardom), tako prozo (Boccaccio, Margareta Navarska, Rabelais, Cervantes) kot dramo (elizabetinsko gledališče, Shakespeare). K boljšem razumevanju ideala renesančne lepote pomagajo primerjave z likovno umetnostjo (slikarstvom, kiparstvom, arhitekturo) in glasbo. Predavanja soočajo slušatelj(ice) z odprtim vprašanjem: je renesansa začetek novega veka, kakor smo vajeni misliti, ali veličastni zaključek srednjega veka?

Zgodovina svetovne književnosti 3: Barok in klasicizem

Predavanja predstavijo kontroverzni pojem »barok« in kompleksno razmerje med renesanso in barokom. Zvečine obravnavajo baročne avtorje v različnih nacionalnih književnostih: Tassa in Marina, Góngoro in Calderóna de la Barca, de Viauja, Saint-Amanta in Malherba, Grimmelshausna in Opitza, Donna in Miltona, van den Vondla, Komenskega, Gundulića, Svetokriškega in Valvasorja. Potem predstavijo klasicizem (Madame de La Fayette, La Fontaine, Corneille, Racine, Molière, Boileau), ki je na estetski ravni z občutkom za mero vzpostavil kritičen in polemičen odnos do baroka, vendar ohranil duhovnozgodovinsko osnovo kartezijske miselnosti. Sklenejo se s tezo, da izvor današnje nesrečne zavesti zahodnega človeka ni renesansa, ki je temeljila na srečni sintezi telesa in duha, temveč sta barok in klasicizem, v katerih sta se ti dve »substanci« tragično ločili.

Zgodovina svetovne književnosti 3: Razsvetljenstvo

Predavanja razgrnejo vrednostni sistem razsvetljenstva, ki temelji na veri v človekov razum ter stremljenju k združitvi razuma in čutnosti kot predpogoju sreče. Okrepi se zavest o naravi in naravnosti (Rousseau). Namen razuma je odkriti zakonitosti sveta: iz 17. stoletja podedovani racionalizem postane osnova empiristične filozofije in moderne znanosti (enciklopedisti, angleški empiristi). Razum kot najvišji princip pride nujno v konflikt s tradicionalnimi avtoritetami cerkve in fevdalnega družbenega sistema: Leibnizova filozofija »preetablirane harmonije« s tezo, da je ta svet najboljši med vsemi možnimi, po notranji logiki pripelje do Voltairove kritike v *Kandidu*. Razsvetljenstvo kot filozofija 18. stoletja artikulara politične aspiracije meščanstva zoper anahronistično vladavino plemstva in bistveno prispeva k francoski revoluciji l. 1789. V kontekstu nujnosti spreminjanja in izboljševanja sveta pridobi književnost didaktični namen (Defoe, Richardson). V prozi se razvijajo satirični roman (Swift, Voltaire), meščanski roman (Fielding, Sterne), v dramatikii vplivne dramaturške teorije (Lessing) ter družbenokritične tragedije (Lessing) in komedije (Diderot, Beaumarchais), v poeziji pa predvsem didaktična pesnitev (Pope, Haller), satira (Pope) in basen (Krilov), medtem ko lirika zaradi pretirano racionalistične naravnosti ni mogla polno zaživeti. Razsvetljenstvo je pomembno tudi za začetke slovenske umetniške ustvarjalnosti (Linhart, Dev, Vodnik).

Zgodovina svetovne književnosti 3: Simbolizem in moderna lirika

Predavanja predstavijo predhodnike simbolizma (Blake, Hölderlin, Novalis, Nerval, parnasovci) in potem »véliko četverico« – Baudelaira, Verlaina, Rimbauda in Mallarméja. Obravnavajo kompleksno razmerje med simbolizmom in dekadenco, simbolistično šolo v ožjem pomenu besede in

postsymbolistično dediščino (Caudel, Valéry). Seznanjajo z razširitvijo simbolističnega gibanja po vsem svetu (Maeterlinck in Verhaeren, George in Rilke, Ivanov, Brjusov, Beli in Blok, Yeats in Stevens, Rubén Darío, Jiménez, García Lorca, Guillén in Alberti, Pessoa, Ungaretti, Montale in Quasimodo, Seferis, Ady, Murn, Župančič, Anton Vodnik in mladi Kocbek), pri čemer je pozornosti deležna tudi simbolistična dramatika (Maeterlinck), in podajajo vzporednice z likovno umetnostjo in glasbo. Osredinjajo pa se na nastanek moderne lirike iz simbolizma in rojstvo prvih radikalnih raziskav pesniškega jezika (Rimbaud, Mallarmé, Lautréamont), ki v 20. stoletju obrodijo bogate sadove v obliki raznovrstnih avantgardističnih poetik (futurizem, dadaizem, nadrealizem, ekspresionizem itn.).

Zgodovina svetovne književnosti 3: Vrhunci svetovne književnosti

Predavanja celovito, problemsko in kritično v literarnozgodovinskem in družbenem kontekstu predstavijo izbrana vrhunska dela iz svetovne literarne zakladnice (*Ep o Gilgamešu, Mahabharato, Shijing*, Homerjevo *Iliado* in *Odisejo*, Pindarjeve *Ode*, Sofoklesovo *Antigono*, Vergilijevo *Eneido*, Horacijeve pesmi in Ovidijeve *Metamorfoze*, *Princa in dvorne gospe*, *Rubajate*, *Tisoč in eno noč*, Petrarcoeve *Razsute rime*, Sv. Frančiška Asiškega *Hvalnico soncu*, trubadursko liriko, *Parsifala* Chrétiena de Troyesa in Wolframa von Eschenbacha, *Lazarčeka s Tormesa*, Rabelaisovega *Gargantuo in Pantagruela*, Shakespearjeve tragedije in komedije, Cervantesovega *Don Kibota*, Miltonov *Izgubljeni raj* in Donnove pesmi, Gongorove pesmi, *Življenje je sen* Calderóna de la Barce, Corneillovega *Cida*, Racinovo *Fedro*, Molièrovega *Tartuffa*, Diderotovega *Rameaujevega nečaka*, Voltairovega *Kandida*, *Prevzetnost in pristranost* Jane Austen, Goethejevega *Fausta*, liriko Hölderlina, Novalisa, Lamartina, Vignya, Musseta, Coleridgea, Wordswortha, Poeja, Puškina, Mickiewicza in Prešerna, Balzacove *Izgubljene iluzije*, Stendhalov roman *Rdeče in črno*, Flaubertovo *Gospo Bovary*, Tolstojev roman *Vojna in mir*, Gogoljeve *Mrtve duše*, *Brate Karamazove* Dostojevskega, *Tri sestre* Čehova, Baudelairove *Rože zla*, Mallarméjeve sonete, Verlainove *Romance brez besed*, Rimbaudove *Iluminacije*, Whitmanove *Travne bilke*, Rilkejeve *Devinske elegije*, *Smrt v Benetkah* Thomasa Manna, Kafkov *Proces*, Proustovo *Iskanje izgubljenega časa*, Joyceovega *Uliksesa*, Lorcov *Ciganski romancero*, *Pusto deželo* T. S. Eliota, liriko Paula Celana, *Čakajoč Godota* Samuela Becketta, Marquesov roman *Sto let samote*, Borgesove *Izmišljije* itn.

Zgodovina svetovne književnosti 3: Literatura in mesto

Teoretični uvod. Literarna geografija in atlas. Mesto kot mit, mesto kot tekst. Literatura in poglavitna evropska mesta. Podoba Benetk od romantike do modernizma (Byron, Hemingway, Pound). Podoba Pariza v francoski književnosti (Balzac, Baudelaire, Zola, nadrealisti). Kafkova Praga. Podoba Benetk, Pariza in Dunaja v slovenski literaturi. Dunaj kot intelektualna metropola.

Zgodovina svetovne književnosti 3 – vaje I

Predmetni sklop Zgodovina svetovne književnosti 3 prinaša zahtevnejšo obravnavo literarnozgodovinskih tem: specifik obdobj, smeri, tokov in gibanj, ki jih dopolnjuje s posodobljenimi pristopi k literarni zgodovini z vnašanjem prezrtih vidikov literarnozgodovinske tradicije in sodobnih pogledov na konstrukcijo literarnih kanonov v svetovni književnosti. Vaje z nanašanjem na vse naštetu uvajajo v suvereno tekstno-analitično in interpretativno uporabo poznavanja literarnozgodovinskih specifik literarnih obdobj, smeri itn. v zgodovinskem razvoju svetovne književnosti in upoštevanju njegove kulturnozgodovinske raznolikosti.

Kreativno pisanje 1 – poezija

Študentke in študentje spoznavajo in izdelujejo poznane pesniške oblike na vseh ravneh pesniškega jezika od verznega ritma (daktilski heksameter, aleksandrinec, jambski enajsterec) prek kitičnih form do kompleksnih pesemskih oblik, kot so sonet, sektina, gazela itd. Najvišji korak v tem programu

kreativnega pisanja ima dvojni namen, ki je odvisen od motivacije študentov in njihovega študijskega profila:

- 1) slušatelji/ce enopredmetnega študijskega programa naj bi s pesniško prakso poglobili in razširili svoje literarnozgodovinsko in literarnoteoretično znanje;
- 2) tisti slušatelji/ce, ki vpišejo kreativno pisanje zaradi svoje lastne umetniške motivacije, pa naj bi s pomočjo tega intenzivnega tečaja različnih zvrsti pisanja lažje našli svoj osebni in posebni pesniški glas;
- 3) pri pedagoškem profilu je namen osvojitve znanj in tehnik, ki bodo bodočim srednješolskim profesorjem in profesoricam omogočale animacijo dijakov in dijakinj s pomočjo poezije ter uvajanje kreativnega pisanja za začetnike.

Predmet nauči tehnike pisanja ter da vpogled v zgodovino pesniških oblik in postopkov ter zmožnost samorefleksije in kritičnega ovrednotenja lastnega dela.

Literarno prevajanje

Predmet je razdeljen na predavanja in seminar.

Predavanja sledijo bogati zgodovini prevodne dejavnosti s posebnim ozirom na spreminjanje razmerja med izvirnikom in prevodom skozi čas. Razgrinjajo različne teorije, ki obravnavajo fenomen prevoda od lingvističnih do estetskih razsežnosti. Poudarjajo razlike pri prevajanju različnih literarnih vrst (lirike, epike, dramatike) in zvrsti (romana, pravljice, vezane besede, prostega verza, komedije itn.). Primerjajo tudi značaje različnih jezikov in jezikovnih slogov različnih obdobj in literarnih usmeritev. Pridobljeno znanje študentje in študentke potem preizkusijo pri pisanju in predstavitvi seminarskih nalog, ki obravnavajo različne probleme konkretnih prevodov (iz drugih jezikov v slovenščino in nasprotno).

Predmet po svoji naravi ni le teoretičen, temveč tudi praktičen, pri tem pa omogoča vpogled v večplastno tkivo literarne umetnine in soočanje s konkretnimi jezikovnimi problemi.

Primerjalna književnost 3: Nietzsche in slovenska literatura

Predavanja uvodoma predstavijo problematiko Nietzschejeve filozofije, in sicer v kontekstu evropske novoveške filozofije. Sledi analiza Nietzschejeve filozofije in njenega pomena za formiranje različnih filozofskih šol, gibanj in literarnih smeri na prelomu stoletij in pozneje. Obravnava Nietzscheja in slovenske literature je zastavljena zgodovinsko: sprva analizira prve odmeve nemškega filozofa na Slovenskem, nato pomen njegove filozofije znotraj slovenske moderne, zlasti pri Cankarju in Župančiču. V obdobju med obema vojnama se predavanja izčrpno posvečajo zlasti Kosovelu, Podbevšku, Vidmarju in Bartolu, in sicer tako, da obravnavane leposlovne in esejistične tekste, v katerih lahko opazimo Nietzschejev vpliv, neposredno primerjajo z Nietzschejevim lastnim mišljenjem oz. s tistimi njegovimi formulacijami, ki tako ali drugače odmevajo pri slovenskih avtorjih. Posebna pozornost je posvečena mestu Nietzscheja znotraj slovenske filozofije, pa tudi znotraj debat o postmoderni in postmodernizmu.

Primerjalna književnost 3: Slovenski in svetovni postmodernizem

Predstavitev in analiza svetovnega postmodernizma (ameriška metafikcija, Eco, Calvino, Fowles, Barnes, Süskind, Robbe-Grillet, Cortazar itn.) v skladu z vodilnimi svetovnimi teorijami postmodernizma (McHale, Bertens, Fokkema, Hassan, Jameson, Calinescu itn.). Predstavitev in analiza slovenskega postmodernizma (Rupel, Gradišnik, Blatnik, Bratož, M. Novak, Šušulic itn.) v skladu s slovenskimi teorijami postmodernizma. Specifika slovenskega postmodernizma (Kiš, Pavić, Kundera, Bitov, Pelevin itn.). Razlike med »zahodnim« in »slovanskim« postmodernizmom; postavitev slovenskega postmodernizma v širši kontekst in njegova specifika. Refleksija literarne periodizacije.

Primerjalna književnost 3: Postkolonialna književnost

Predstavitev zgodovinske, sociološke in kulturnopolitične problematike kolonializma. Prikaz osrednjih teorij postkolonializma (Fanon, Said, G. Spivak, Bhaba itn.) in njihovih filozofskih podlag (moderne marksizem, kritična teorija družbe, Foucault, Derrida). Postkolonializem in feminizem – konceptualne vzporednice. Predstavitev osrednjih postkolonialnih književnosti, avtorjev in literarnih del (latinskoameriških, azijskih, afriških). Tematizacija literarnega diskurza kot orodja medkulturnega razumevanja in sploh razumevanja vsake drugačnosti. Problematizacija konceptualnega modela zahodne literarne vede, zlasti pri aplikaciji na postkolonialno književnost.

Primerjalna književnost 3: Magični realizem

Seznanitev s pojmom »magični realizem« najprej v likovni umetnosti, potem v literaturi in filmu. Predstavitev teoretičnih pogledov na magični realizem v literaturi (Carpentier, Leal, Zamora, Chanady, D'Haen itn.) in njihova primerjava s teorijami filmskega in slikarskega magičnega realizma. Kritični pretres teorij in poskus vzpostavitve didaktično najprimernejšega pojmovanja magičnega realizma; preverba tega pojmovanja z literarnozgodovinsko analizo evropskega nadrealizma kot predhodnika magičnega realizma, Carpentierjevega literarnega opusa kot vmesnega člana in del osrednjih predstavnikov magičnega realizma (Asturias, Márquez, Cortazar, Fuentes, Allende, Llosa, Roa Bastos, Arguedas, T. Morrison, Rushdie, Okri itn.). Opredelitev do poskusov uveljavljanja oznake »magični realizem« tudi za dela evropske književnosti (Kafka, Grass, Calvino itn.). Obravnava t. i. slovenskega magičnega realizma (Tomšič, Žabot, Lainšček).

Primerjalna književnost 3: Primerjalna zgodovina slovenske literature

Prikaz osrednjih obdobj slovenske literature od razsvetljenstva naprej (razsvetljenstvo, romantika, postromantika, med romantiko in realizmom, slovenska moderna, ekspresionizem, socialni realizem, socialistični realizem, medvojna književnost, eksistencializem, modernizem, novi roman, obdobje postmoderne). Sprotna primerjava z razvojem evropske in ameriške literature. Podrobnejša obravnava nekaterih zanimivejših tem slovenske literarne zgodovine (Prešeren in evropska književnost, problematika vaškega romana, vprašanje realizma, recepcija Zolaja, vprašanje slovenske moderne, slovenska recepcija novega romana, slovenska postmoderna). Refleksija slovenskega zamudništva v primerjavi z evropskimi literarnimi tokovi in specifika slovenske recepcije tujih vplivov.

Primerjalna književnost 3: Teorije postkolonializma

Predmet najprej predstavi zgodovinsko problematiko kolonializma in postkolonializma, potem pa poda pregled vodilnih teorij postkolonializma in njihovih teoretskih osnov (predvsem neomarksizma, kulturnih študij, Foucaulteve filozofije in Derridajeve dekonstrukcije). Prikaže teorije nekaterih vodilnih teoretikov postkolonializma (od klasika Fanona do Saida, Spivakove, Bhaba itn.). Ob primerih demonstrira prepletenost med temi teorijami in literarno prakso, saj omenjene teorije v precejšnji meri izhajajo iz branja literarnih besedil, obenem pa tudi same izdelujejo nove metode in strategije branja ter tako prispevajo k boljšemu razumevanju predvsem sodobne in postkolonialne, pa tudi evroameriške in tradicionalne književnosti.

Primerjalna književnost 3 – vaje

Predmetni sklop *Primerjalna književnost 3* prinaša zahtevnejšo obravnavo komparativističnih tem in problemov oz. obravnavo na višji ravni. Ukvarja se s temeljnimi konceptualnimi problemi sodobne primerjalne in svetovne književnosti (razmerja primerjalne književnosti z drugimi humanističnimi in družboslovnimi disciplinami, postkolonialni teoretski vidiki idr.). Vaje z nanašanjem nanje uvajajo v suvereno primerjalno obravnavo razmerij literarnih besedil z drugimi literarnimi besedili, umetniškimi

deli, teoretskimi besedili v različnih zgodovinskih kulturah, zlasti z vidikov literarnosti, drugosti, medbesedilnosti, medkulturnega posredništva. Snovno se nanašajo zlasti na problematiko razmerij med literaturo, kulturo (kulturami), zgodovinopisjem, filozofijo, sociologijo.

Literatura in kultura: Biblija in evropska literatura

Opredelitev specifičnega literarnega statusa Biblije kot svetega pisma v razmerju do literature kot fikcije. Pregled zgodovine nastanka oziroma kanonizacije, prevajanja (Septuaginta, Hieronim, Luther, Buber in Rosenzweig) in razlage Biblije (znotrajbiblična in zunajbiblična; apostol Pavel, Filon Aleksandrijski, Talmud, Avguštin, srednjeveška *quadriga*, Luther, Calvin, moderna historična kritika) od antike do zdaj. Literarna obravnava Biblije od dojemanja njene pesniškosti v antiki (talmudski rabini, cerkveni očetje) do odkritja paralelizma v 18. stoletju (Lowth) in razvitja novega literarnega bibličnega kritištva (Alter) v 20. stoletju. Vzorci literarnega branja Biblije, npr. zgodbe o stvarjenju sveta in zgodbe o Abrahamovem žrtvovanju Izaka, pri kateri se literarno branje (Auerbach) sooča s filozofskim (Kierkegaard, Derrida). Branje del piscev, ki se navezujejo na Biblijo v evropski literaturi (Efrem Sirski, Ambrozij, Roman Melod, Dante, Milton, Byron, Dostojevski, Rilke, T. Mann, Bulgakov itn.).

Literatura in kultura: Biblija in slovenska literatura

Opredelitev specifičnega literarnega statusa Biblije kot svetega pisma v razmerju do literature kot fikcije. Pregled zgodovine nastanka oziroma kanonizacije, prevajanja (Septuaginta, Hieronim, Luther, Buber in Rosenzweig) in razlage Biblije (znotrajbiblična in zunajbiblična; apostol Pavel, Filon Aleksandrijski, Talmud, Avguštin, srednjeveška *quadriga*, Luther, Calvin, moderna historična kritika) od antike do zdaj. Literarna obravnava Biblije od dojemanja njene pesniškosti v antiki (talmudski rabini, cerkveni očetje) do odkritja paralelizma v 18. stoletju (Lowth) in razvitja novega literarnega bibličnega kritištva (Alter) v 20. stoletju. Vzorci literarnega branja Biblije, npr. zgodbe o stvarjenju sveta in zgodbe o Abrahamovem žrtvovanju Izaka, pri kateri se literarno branje (Auerbach) sooča s filozofskim (Kierkegaard, Derrida). Branje del piscev, ki se navezujejo na Biblijo v slovenski literaturi (Prešeren, Gregorčič, Murn, Cankar itn.).

Literatura in kultura: Grško, judovsko in rimsko pesništvo v antiki

Predmet *Grško, judovsko in rimsko pesništvo v antiki* seznanja z zgodovino treh starih pesništev in njihovimi velikimi témami, ki so postale del evropskega literarnega in kulturnega izročila. Nastanek pojma »lirika« na podlagi kriterija subjektivnosti v romantiki. Pregled grške arhaične lirike ob vodilnem vprašanju, kaj je človek (od Arhiloha naprej, s posebnim ozirom na Pindarja). Pregled bibličnih knjig in bližnjevzhodne modrostne literature ter obravnava *Jobove knjige* ob vodilnem vprašanju, od kod zlo. Pregled rimske lirike in osredinjenje na Vergilija ob vodilnem vprašanju o svetovnem miru.

Literatura in kultura: Poezija in mistika

Predavanja obravnavajo mistično pesništvo kot mejno, vendar vrhunsko področje literature. Mistično pesništvo opredeljujejo kot pesništvo, namenjeno izrekanju vrhunske religiozne, tj. mistične izkušnje, ki je po definiciji neizrekljiva in zato njeno izrekanje ne more biti pojmovno. To pesništvo razločijo od siceršnjega pesništva, ki izhaja iz pesniške oz. estetske izkušnje in je prav tako napotfanalizaeno na neizrekljivo kot svoj metajezikovni izvor, vendar na drugačen način, brez mističnega molka, ki je inkorporiran v mistični govor. Po drugi strani ga razločijo tudi od navadnega religioznega pesništva, ki ne izreka izkušnje skritega, ampak slavi v zemeljskem območju razodetega Boga. Pregledno predstavijo vzhodno (hindujsko, zoroastrsko, muslimansko itn.), nadrobneje pa zahodno, se pravi judovsko-krščansko mistično pesništvo.

Literatura in kultura: Literatura in ideologija

Predavanja uvodoma predstavijo problematiko literature in ideologije; posebna pozornost je namenjena vsebini pojma »ideologija« od francoskih racionalističnih filozofov poznega 18. stoletja naprej prek politične teorije, zlasti znotraj marksizma (natančno je razčlenjena *Nemška ideologija* Marxa in Engelsa, kjer je razvita prva kritično-polemična definicija ideologije), pa do novejših analiz ideologije (problemski sklopi: postkolonializem, postkomunizem, liberalna demokracija, politična korektnost, globalizacija, multikulturalizem itn.). Splošna problematika razmerja med literaturo in ideologijo je konkretizirana s pomočjo analize nekaterih ideoloških posegov na področje avtonomije umetnosti, zlasti znotraj totalitarnih družb, pa tudi s primeri iz starejše in novejše slovenske kulturne zgodovine.

Literatura in kultura: Literatura in filozofija

Po uvodnem zgoščenem zgodovinskem pregledu razmerja med literaturo in filozofijo predavanja obravnavajo različne možnosti odnosa med literaturo in filozofijo. V ta namen razvijejo tri modele: ali-ali oz. disjunktivnega (bodisi platonskega bodisi ničejanskega), komplementarnega (Kant, Hegel; Schelling, Heidegger, Adorno), dekonstrukcijskega (Derrida). Predavanja obravnavajo tudi posebne vsebinske sklope, reprezentativne za obravnavano problematiko. To so mdr. vprašanja, kakšen je denimo Platonov odnos do umetnosti, kako Aristotel razume tragedijo, kako Hegel razlaga romantično pesništvo, Heidegger Hölderlina, T. Hribar sodobno slovensko poezijo ali S. Žižek Cankarja. Posebna pozornost je namenjena še sklopu t. i. filozofske literature, se pravi literarnim tekstom s poudarjeno filozofsko-refleksivno razsežnostjo. Obravnavni so žanri, kot so refleksivna lirika, miselna proza, idejni roman, aforistika, pa tudi filozofska dela z izrazito literarno-estetsko razsežnostjo (Platon, Pascal, Nietzsche, Camus, Cioran idr.).

Literatura in kultura: Literatura in medkulturnost

Predavanja uvodoma zarišejo problematiko kulture, medkulturnosti in večkulturnosti s teoretskega (sociološkega, filozofskega, kulturološkega, literarnovednega) gledišča. Razmejujejo med kulturnimi študijami, primerjalnimi kulturnimi študijami in študijami literarnih kultur. Predstavijo vlogo literature kot medkulturnega posrednika (vlogo literarnega prevoda, potopisne literature, literarne imagologije), pa tudi kot idealnega medija za predstavitev vsakršne drugosti in drugačnosti (kulturne, idejne, svetovnonazorske, spolne, nacionalne, rasne itn.). Ob konkretnih literarnih primerih prikažejo medkulturno posredniško vlogo literature.

Literatura in kultura: Literatura in popularna kultura

Predavanja uvodoma razčlenijo vsebino pojma »popularna kultura«, nato pa obravnavajo posebnosti literature in razumevanja literature v kontekstu postmoderne medijske estetike. Posledica tega konteksta je tudi intermedialnost kot eden temeljnih postopkov novodobnih umetniških praks. Predavanja predstavijo in analizirajo nekaj odmevnih literarnih tekstov, ki bodisi kritično prikazujejo svet popularne kulture bodisi svojo naracijo prilagajajo tehnikam in žanrom popularne kulture (film, televizija, medmrežje, strip, video idr.).

Francoski roman v 18. in 19. stoletju

Ob konkretnih primerih velikih prozaistov francoskega razsvetljenstva (Voltaire, Diderot, Marivaux, Laclos), romanopiscev predromantike in romantike (Rousseau, Chateaubirand, Constant, Balzac, Hugo, Stendhal) ter nato realizma in naturalizma (Flaubert, Zola) je prikazan razvoj francoskega romana v navedenih obdobjih; pregled se sklene z obravnavo opusa Marcela Prousta. Pregled se vseskozi navezuje tako na sočasno kritiško recepcijo in poskuse definiranja romana kot zvrsti (Sade,

Diderot, Mme de Stael, Sainte-Beuve in drugi) kakor tudi na nekatere najpomembnejše literarnozgodovinske in teoretične obravnave v 20. stoletju (Booth, Genette, Todorov).

Literarna teorija 2: Medbesedilnost

Uvod: v čem je smisel medbesedilnosti? Medbesedilnost, hipertekst in postmoderna. Medbesedilni pojavi, pojmovanja in izrazje. Oblikovanje teorije medbesedilnosti in razmerja s predhodniškimi ali vzporednimi pojmi. Razlika med občo medbesedilnostjo in citatnostjo. Teorija in zgodovina citatnih zvrsti in figur (parodija, travestija, pastiš, cento, topos, aluzija, citat itn.). Medbesedilnost in struktura besedila. Medbesedilnost, tradicija in kulturni spomin. Medbesedilnost in družbeno-kulturni kontekst besedila. Medbesedilnost in vpliv. Medbesedilnost in tematologija. Medbesedilnost in literarne zvrsti in žanri. Vloga medbesedilnosti v literarnih procesih (razvoju).

Literarna teorija 2: Teorija romana

Predavanja podajajo pregleden prikaz teorij romana in romanesknih poetik od začetkov v antiki do 21. stoletja (antična retorika, Cervantes, Huet, Blankenburg, Hegel, Stendhal, Zola itn.). Podrobneje se posvečajo predvsem vodilnim teorijam dvajsetega stoletja (Y Gasset, Forster, Lukács, Bahtin, Robbe-Grillet, J. Kristeva, Pirjevec, J. Kos). Kritično predstavijo sodobno genološko problematiko in skušajo opredeliti teorijo romana s sodobnih spoznavnih izhodišč.

Literarna teorija 2: Teorija literarnega diskurza

- Metodologija: genealogija in današnje stanje literarne teorije; inter- in transdisciplinarnost; metodološki pluralizem, relativizem in problem verifikabilnosti, relevantnosti znanstvenega spoznavanja; smeri sodobne literarne teorije (od ruskega formalizma do danes);
- teorija literarnega teksta: literarnost, literarni sistem oziroma literarno polje, funkcije literature; struktura teksta (materialni nosilec – problemi medija; konkretizacija/inferenca, pomen, besedilni svet; so- in protipostavljanje oziroma kompozicija); subjekt, tekst in diskurz (problem identitete); tekst in resničnost (fikcija, mogoči svetovi, literarna pragmatika); tematika in tematologija;
- genologija: logiški in epistemološki problemi žanrskega klasificiranja; nastanek, obstoj in razvoj literarnih vrst, zvrsti oziroma žanrov; žanri in literarni sistem;
 - pesniško besedilo: tropi, figure oziroma podobje; verz; temelji metrike;
 - pripovedno besedilo: temelji naratologije; stilistika pripovedne proze;
 - dramsko besedilo: temelji teorije drame; soodnos z gledališčem, spektakelsko funkcijo, performansom in elektronskimi mediji;
 - elektronski hipertekst; literatura in novi mediji;
- jezik, stil in identiteta literarnega teksta: uvod v stilistiko diskurza;
- medbesedilnost: literarni tekst v družbeno-zgodovinskem in literarno-umetniškem kontekstu; literatura kot kulturni spomin;
- razvojni procesi, literarni kanon; načela sodobnega literarnega zgodovinopisja, problemi periodizacije; nacionalna, regionalna in druge književne enote.

Literarna teorija 2: Literarna ontologija in fenomenologija

Predavanja podajajo pregleden prikaz teorij načina obstoja in bistva literature od antike do enaindvajsetega stoletja. Natančneje predstavijo antična in romantična pojmovanja, posebej podrobno pa se ustavijo pri teorijah iz dvajsetega stoletja (ruski formalisti in koncept literarnosti, novo kritištvo, Roman Ingarden, Wolfgang Iser, Jacques Derrida, J. Hillis-Miller, T. W. Adorno, S. Schmidt itn.). Skušajo opredeliti bistvo in specifično literature oziroma literarnega diskurza in ga razmejiti od drugih tako imenovanih kulturnih diskurzov. Pri tem opozarjajo na kulturno in zgodovinsko pogojenost razumevanja bistva literarnosti in literature.

Izbirni humanistični predmet I: Antična literarna kritika in sodobni interpretacijski pristopi

Predmet povezuje pregled antične literarne kritike s prikazom sodobnih smeri v literarni teoriji in interpretaciji antične književnosti ob konkretnih primerih ključnih antičnih literarnih besedil in njihove novoveške recepcije (Homer, atiška tragedija, avgustejska poezija, antični roman):

I. Gorgias, Platon, Aristotel, Horacij, ps.-Longin;

II. interpretacija Biblije in hermenevtika, strukturalizem, Bahtinova dialoška teorija, teorije intertekstualnosti, dekonstrukcija, feministična kritika, psihoanaliza.

Izbirni humanistični predmet I: Antika v kulturi novega veka

Predmet je oblikovan kot ilustrativen pregled recepcije antike v književnosti in kulturi novega veka od renesanse do sodobnosti:

1) podoba Grčije in Rima v novem veku

a) renesansa, razsvetljenstvo, Winckelmann, romantika, b) atenska demokracija kot model, c) olimpijske igre in ideologija športa, č) Rim in ideologija imperija,

2) književnost, gledališče, umetnost in film

– humanistična latinska kultura,

– odkritje antike v renesansi (težiščne teme: renesančne poetike, firenški neoplatonizem, arkadizem, podoba antike v renesančni umetnosti),

– antika v francoskem klasicističnem gledališču,

– antika v razsvetljenstvu,

– antika v nemški, francoski, italijanski in slovenski romantiki ter v francoskem simbolizmu,

– antični mit v literaturi in filmu (ob primeru Medeje in/ali Ojdipa),

– izbrani avtorji 20. stoletja (literatura in film),

– podoba antike v hollywoodskih filmskih spektaklih in popularni kulturi.

Izbirni humanistični predmet I: Antična antropologija in filozofija kulture: izbrana poglavja

Predmet povezuje pregled antične antropologije in filozofije kulture s prikazom sodobnih antropoloških teorij antične družbe, kulture in človeka in se pri tem opira na konkretne primere ključnih antičnih besedil in njihovih sodobnih interpretacij (Homer, atiška tragedija, avgustejska poezija, antični roman): I. Homer, Heziod (Teogonija) Platon (Protagora, Država), Aristotel (Nikomahova etika, Politika), Ajshil, Evripid, Herodot, Lukrecij, Ciceron, Vergilij, Ovidij, Avguštin;

II. Strukturalizem (Lévi-Strauss), poststrukturalizem, sodobne teorije mita (s poudarkom na psihoanalizi), feministična antropologija.

Izbirni humanistični predmet I: Interpretacija antičnih filozofskih besedil: izbrana poglavja

Seznaničev izbranimi temami iz grško-rimske filozofije. Branje in analiza: branje izbranih odlomkov filozofskih besedil in antičnih virov v izvorniku in / ali prevodu ter vsebinska in idejna interpretacija izbranega odlomka. Rekonstrukcija nepopolnih oziroma manj znanih vsebin antičnih filozofskih besedil, predvsem predsokratskega, sokratskega in t. i. nenapisanega Platonovega nauka. Zgodovinski pregled preoddaje izbranih filozofskih besedil in njihovega sprejemanja v poznejših obdobjih (sholastika, srednjeveški platonizem in firenški novoplatonizem).

Izbirni humanistični predmet I: Filozofija umetnosti in kulture

Poudarek bo na razvoju moderne filozofije umetnosti in estetike, skozi Kantovo in Heglovo filozofijo, zlasti na razcepu med estetiko narave in filozofijo umetnosti. Obravnava koncepta umetnosti v razsvetljenstvu, romantiki, modernizmu, postmodernizmu in v današnjem času. Razumevanje pomena in smisla umetnosti in kulture v fenomenologiji, psihoanalizi, semiotiki, kognitivni in eksperimentalni estetiki. Refleksija umetnosti in kulture skozi filozofsko antropologijo, kot tudi nekaterih drugih

konceptov te filozofske discipline (pojem človeškosti, zavesti, nezavednega, samozavedanja, osebe, empatije, spomina).

Izbirni humanistični predmet II: Kulturna hermenevtika

Uvodoma so predstavljeni zgodovinski in sodobni vidik pojmovanja kulture v razmerju do filozofije. Filozofsko pojmovanje kulture je nadalje obravnavano v razmerju do religije, umetnosti, znanosti in politike. Posebna pozornost je namenjena specifičnosti humanističnih ved, koliko najdejo svoj aplikativni smisel v kulturi. K temu se priključuje obravnava vpliva informacijskih tehnologij na kulturo v njenem družbenem in ustvarjalnem pomenu. Razumevanje kulture v družbenem kontekstu je danes povezano predvsem s široko problematiko interkulturalnosti, ki terja filozofsko refleksijo pojmovnja identitet in različnosti. K temu se pridružujejo tudi elementi pop kulture, ki predstavlja prevladujoči način kulturnega posredovanja danes. Naposled je obravnavan še smisel ustvarjalnosti, ki se izmika kulturni inštituciji in kaže na njene meje.

Izbirni humanistični predmet II: Čustva in spoznanje

Slušatelji se seznanijo z obravnavo čustev skozi zgodovino filozofije (Aristotel, Descartes, Hume) in s sodobnimi teorijami čustev (npr. LeDoux, Damasio, Solomon, Nussbaum, Goldie, Prinz, Brady), ki se osredotočajo na kvalitativne vidike (občutki) ali na spoznavne (kognitivne) vidike. Spoznajo biološke osnove čustev, kot tudi skozi socializacijo pridobljene in naučene oblike čustev in kritično obravnavajo spor med zagovorniki teorije o univerzalnih osnovah čustev in zagovorniki kulturnega relativizma. Obravnava se pomen in vloga čustev pri vrednotenju in odločanju. Posamezna čustva (strah, ljubezen, sreča, zavist, itd.) se podrobneje opredelijo in analizirajo ob obravnavi umetniških del.

Kreativno pisanje 2 – poezija

Študentke in študentje nadgradijo znanje iz pesniških oblik, ki so jih spoznali v prvem letu. Seminar seznanja študent/ke z manj znanimi oblikami in zahtevnejšimi tehnikami pisanja. Ne omejuje se le na klasično poezijo v vezani besedi, temveč slušatelje/ice intenzivno seznanja tudi s prostim verzom in vsemi postopki, ki jih je vpeljala moderna lirika, vključno z eksperimentalnimi izkušnjami različnih avantgardističnih poetik 20. stoletja. Najvišji korak v programu kreativnega pisanja ima dvojni namen, ki je odvisen od motivacije študentov:

1) slušatelji/ce enopredmetnega programa Primerjalne književnosti, ki se profilirajo v smeri literarne kritike, publicistike in literarne vede, intenzivno izpopolnijo svoje znanje o razvoju pesniških oblik in postopkov ter njihovi izrazni moči v različnih literarnozgodovinskih obdobjih, vključno z današnjim časom;

2) pesniško nadarjeni slušatelji/ce na osnovi dosedanjega praktičnega obvladavanja pesniških oblik in postopkov intenzivno ustvarjajo svojo lastno poezijo in razvijajo svojo osebno poetiko.

Predmet nadgradi tehnike pisanja, ki so jih študenti spoznali v 1. letniku, ter jim omogoči razvoj lastnega umetniškega ustvarjanja. Da jim tudi širši vpogled v zgodovino pesniških oblik in postopkov ter možnost samorefleksije in kritičnega ovrednotenja lastnega dela.

Zgodovina svetovne književnosti 3 – vaje II

Predmetni sklop Zgodovina svetovne književnosti 3 prinaša zahtevnejšo obravnavo literarnozgodovinskih tem: specifik obdobj, smeri, tokov in gibanj ter poznavanje vpliva kulturnozgodovinskih raznolikosti na posebnosti vseh treh literarnih vrst. Vaje z nanašanjem na vse naštetu uvajajo v suvereno tekstno-analitično in interpretativno uporabo poznavanja literarnozgodovinskih specifik literarnih obdobj, smeri itn. v zgodovinskem razvoju svetovne književnosti.

Metodologija

Predmet podaja zgodovinski pregled metod literarne vede, njihovo sistematiko in posamične predstavitve. Pregledno označi rabo spoznavno-logičnih metod, filološke metode in tekstne kritike, lingvističnih metod, biografske, duhovnozgodovinske, pozitivistične, eksistencialistične in marksistične metode, potem pa podrobneje predstavi fenomenološko, formalistično in strukturalistično metodo, imanentno interpretacijo, New Criticism, poststrukturalistično, semiotično, dekonstrukcijsko, psihoanalitično, neomarksistično, feministično in novohistoristično metodo, empirično literarno znanost ter recepcijsko estetiko, pa tudi vsakič najnovejše metodološke pristope. V ospredje postavlja načelo metodološkega pluralizma.

Magistrski seminar – analiza literarnih besedil

V seminarju sodelujejo študirajoči, ki svoje literarnozgodovinsko in literarnoteoretsko znanje (predvsem s področja literarne morfologije in genologije), pridobljeno na dodiplomskem študiju, dograjujejo in preizkušajo v praksi analiziranja literarnih besedil. Predavatelj uvodoma predstavi splošno problematiko specifik literarnega diskurza, razmerij s hibridnimi oz. polliterarnimi žanri ter pomena literarnomorfoloških in –genoloških vidikov (nadzvrstne ter zvrstne / žanrske oz. oblikovne specifikke besedil, stilne in kompozicijske strukture) za analizo literarnosti besedila. Predstavljena teorija se uporabi v izdelavi seminarjskih nalog: vsak izmed udeleženi na seminarju si mora izbrati najmanj eno slovensko/prevodno literarno besedilo, pri čemer so vključena besedila iz vseh treh nadzvrsti (lirike, epike, dramatike) in hibridnih oz. polliterarnih zvrsti (dokumentarni roman, avtobiografija, dnevnik, esej ipd.), z možnostjo intermedialnih zvrsti (roman v stripu, radijska igra), in ga v seminarjski nalogi analizirati z zgoraj naštetih vidikov in v tekstu ustreznem literarnozgodovinskem kontekstu, vsebino naloge pa predstaviti na seminarju. Udeleženci seminarja morajo svoje razumevanje specifik literarnega diskurza predstaviti argumentirano in v dialogu z drugimi sodelujočimi.

Skupni del pedagoškega modula: Psihologija za učitelje

- Pomen psihološke izobrazbe za učitelja. Metode in tehnike proučevanja učnega procesa in spoznavanja učencev.
- Razvoj; zorenje in učenje. Nevrofiziološke osnove učenja.
- Zakonitosti in teorije psihičnega razvoja (psihoanalitične, kognitivne teorije in teorije socialnega razvoja). Dejavniki razvoja.
- Faze psihičnega razvoja. Tempo, individualne razlike, norme razvoja. Govorni in jezikovni razvoj. Adolescenca.
- Oblike učenja (učenje s pogojevanjem, učenje spretnosti, besedno učenje, učenje multiplega razlikovanja, učenje pojmov, učenje pravil, principov in zakonitosti, učenje kot reševanje problemov). Pogoji uspešnega učenja. Spodbujanje ustvarjalnosti učencev.
- Učenje z opazovanjem, izkustveno učenje, celostno učenje.
- Proces učenja. Struktura spomina. Pomnjenje in pozabljanje (teorije in dejavniki pomnjenja in pozabljanja). Transfer učenja. Metaučenje.
- Dejavniki šolskega učenja. Fiziološki dejavniki učenja (fiziološke spremembe v adolescenci, zdravje, utrujenost). Psihološki dejavniki učenja (sposobnosti, spoznavni in učni stili, spoznavna struktura, strategije in pristopi k učenju, učna motivacija, osebnostno-čustveni dejavniki, socializacija). Fizikalni in socialni dejavniki učenja.
- Sodobna tehnologija in učenje.
- Individualne razlike med učenci. Učenci s posebnimi potrebami. Psihološki vidiki diferenciacije in individualizacije pouka.

- Struktura in dinamika malih skupin. Komunikacija in vodenje razreda. Razredna in šolska klima. Konstruktivno reševanje medosebnih konfliktov. Reševanje disciplinskih problemov v šoli. Učiteljeva osebnost. Čustvena inteligentnost.
- Oblikovanje stališč in vrednot. Psihološke osnove moralnega razvoja in vzgoje.
- Psihološki vidiki preverjanja in ocenjevanja. Načini in oblike preverjanja in ocenjevanja znanja. Metrična in motivacijska funkcija ocenjevanja. Konstrukcija testov znanja.

Skupni del pedagoškega modula: Didaktika

I. UVOD V DIDAKTIKO, TEMELJNI POJMI IN KONCEPTI

1. predmet proučevanja didaktike, opredelitev didaktike kot znanstvene discipline
2. razmerje med splošno in posebno didaktiko; didaktika in metodika
3. izobraževanje: opredelitev pojma, razmerje med vednostjo in znanjem, izobraževanjem in vzgajanjem, splošnim in poklicnim / strokovnim izobraževanjem
4. problem razmerja med učenjem in poučevanjem
5. pouk: opredelitev, značilnosti, funkcije in vidiki pouka

II. STRUKTURNI DEJAVNIKI POUKA

6. učitelj: vloga učitelja, polje delovanja, formalne izobrazbene zahteve
7. aktivna vloga učenca pri pouku
8. komunikacija in interakcija pri pouku (med učiteljem in učenci, med učenci)
9. učna vsebina (znanstvenost učne vsebine, sestavine, funkcija, pomen didaktične transformacije in redukcije) in učni cilji (izobraževalni, vzgojni cilji; globalni, etapni, operativni cilji; kritika operativizacije)

III. NAČRTOVANJE, ARTIKULACIJA IN EVALVACIJA POUKA

10. didaktične etape (faze) učnega procesa
11. učne oblike in učne metode; učna sredstva; strategije pouka
12. strategije učnega načrtovanja: učno-vsebinsko, učno-ciljno, razvojno-procesno načrtovanje
13. učna priprava: globalna priprava; letna priprava na ravni šole; učiteljeva letna priprava; etapna priprava; priprava didaktične enote
14. opredelitev didaktičnih načel; temeljne značilnosti in dileme
15. Opredelitev kurikularne evalvacije. Značilnosti in funkcije, modeli in oblike evalvacije.

Skupni del pedagoškega modula: Pedagogika

- Opredelitev osnovnih pojmov:
- Pedagogika kot znanost, teorija (filozofija), umetnost in ideologija ter kot aplikativna in sintezna veda. Vzgoja kot intencionalni dejavnik kulture in odnos do socializacije, manipulacije in indoktrinacije.
- Šola kot družbena institucija:
- Šola in ideologija:
- Šola kot ideološki aparat države in pojav "prikritega kurikulumuma." Potencialni ideološki dejavniki v šoli: dejavniki: izobraževalni predmeti, vzgojni predmeti, metode poučevanja, učitelj, razredna-šolska skupnost, kultura šole, obrobni organizacijski okviri. Sistemski ukrepi za zmanjševanje ideoloških pritiskov na javno šolo (pravica do ustanavljanja zasebnih šol, laičnost in avtonomnost javne šole). Etično-strokovna odgovornost učitelja za zmanjševanje ideologije.
- Vzgojne dimenzije šolskega programa:
- Dualizem vloge šole v sodobni družbi - vzgojni in izobraževalni vidik. Pravni in pedagoški vidik zahteve po oblikovanju vzgojnega koncepta javne šole . Minimalni in maksimalni koncept vzgoje (med preventivno disciplino in odgovorno sintezo vzgoje in izobraževanja). Modeli šolske socializacije (vzgoje): direktni, indirektni in kombinirani.

- Šola kot organizacija z jasno postavljenimi pravili in šola kot skupnost. Sodobna načela oblikovanja šolske skupnosti: pravičnost, solidarnost, inkluzivnost. Etični modeli šolske socializacije: deontološka nasproti diskurzivni etiki, etika pravičnosti, etika skrbi, komunitarijska etika vrednot. Vzgoja v javni šoli med etičnimi in pravnimi okvirji. Upoštevanje temeljnih človekovih pravic in psiholoških pravice otroka v institucionalni vzgoji.
- Teoretski in praktični problemi moralne vzgoje:
- Razvoj moralnosti med heteronomijo in avtonomijo. Osnovne naloge moralne vzgoje: razvoj socialne kognicije in afektivne sfere osebnosti. Identifikacija kot medij moralne vzgoje. Osnovna načela razvoja moralnega razsojanja. Vzgojni pomen razvoja empatije. Paradoksnost fenomena avtoritete v moderni. Pedagoški eros.

Skupni del pedagoškega modula: Andragogika

- Opredelitev andragogike kot znanosti in njenih temeljnih pojmov:
- Pojem odraslosti in življenjska obdobja. Ciljne skupine odraslih. Učenje/izobraževanje odraslih in razlike v učenju/izobraževanju odraslih od učenja/izobraževanja otrok in mladine. Vrste izobraževanja odraslih. Ovire, motivi in motivacija za izobraževanje odraslih. Vzgoja in vrste vzgoje ter prevzgoja odraslih. Socializacija odraslih. Teorija permanentnega izobraževanja ter vseživljenjsko učenje in izobraževanje odraslih.
- Izobraževanje odraslih kot potreba družbe, institucij (šol, ljudskih univerz, podjetij, idr.) in potreba posameznika:
- Vpliv družbenih sprememb na izobraževanje odraslih. Knowles, Kidd (znanje za preživetje). Institucionalno izobraževanje odraslih. Tough (učni projekti, samostojno izobraževanje odraslih), Titmus idr.. Pomen andragoškega dela in različnih vlog andragoškega sodelavca (vodja, organizator, mentor, animator, svetovalec, inštruktor...).
- Operativni učni načrt (kurikulum) za delo in izobraževanje odraslih:
- Andragoški cikel. Ugotavljanje potreb po izobraževanju odraslih in načini sestavljanja izobraževalnih programov za odrasle. Programiranje in planiranje izobraževanja odraslih. Viri znanja. Metode izobraževanja odraslih. Oblike izobraževanja odraslih. Pogoji in izvajanje izobraževanja odraslih ter upoštevanje andragoških načel. Vrednotenje (vrste, načini) izobraževanja odraslih. Formalna in neformalna evalvacija.
- Profesionalni razvoj odrasle osebe (učitelja, andragoškega strokovnjaka):
- Oblikovanje modela osebnega vseživljenjskega izobraževanja in metoda izobraževalne biografija.
- Spodbujanje vseživljenjskega izobraževanja in učenja odraslih:
- Spodbujanje možnosti in želje po učenju in izobraževanju odraslih. Spodbujanje in lajšanje dostopa do izobraževanja po formalni in neformalni poti. Izboljšanje in širjenje ponudbe izobraževanja. Izboljšanje informiranja, organiziranja, mentoriranja, svetovanja, e-izobraževanja, idr. odraslim.

Skupni del pedagoškega modula: Opazovalna praksa pri psihologiji

- Izdelava akcijske raziskave povezane z določenim problemom v razredu (npr. odnosov, komunikacije, vodenja razreda, interakcije v razredu, motivacije...),
- opazovanje in ugotavljanje individualnih razlik med učenci v načinu učenja, učnih stilih, strategijah, pomoč učencem pri načrtovanju učnih aktivnosti,
- opazovanje in delo z učenci s posebnimi potrebami (se seznanijo z izdelavo individualiziranih učnih načrtov, s timskim delom pri obravnavi otrok s posebnimi potrebami, vključijo se v individualno pomoč pri delu z učenci v razredu,
- vključevanje v delo z nadarjenimi učenci, z vlogo učitelja pri odkrivanju, sodelujejo pri delu z nadarjenimi v razredu,
- sodelovanje in pomoč učitelju pri izvajanju pouka,
- spoznajo različne strokovne službe na šoli, njihovo vlogo pri delu šole in pri delu z učenci,

- spoznavajo različne načine in oblike spremljanja napredka učencev, dajanja povratne informacije učencem, staršem.

Skupni del pedagoškega modula: Opazovalna praksa pri didaktiki

Vsebina prakse zajema zlasti spoznavanje organizacije dela v vzgojno-izobraževalni ustanovi in spremljanje poteka učnega procesa pri izbranem učnem predmetu (ali dveh).

Študent bo v času opravljanja prakse dobil osnovni vpogled v delo ustanove kot celote in v potek dela pri izbranem učnem predmetu. Opravi bo pogovor z vsaj dvema strokovnima delavcema, predvidoma z učiteljem-mentorjem in z enim predstavnikom vodstva šole (ravnatelj, pomočnik ravnatelja, šolski svetovalni delavec).

Natančnejšo vsebino prakse in raspored opravljanja posameznih nalog oblikuje študent skupaj z učiteljem-mentorjem pred začetkom prakse.

Opazovalna praksa vsebuje 9 pedagoških ur opazovanja pouka pri izbranem učnem predmetu ter 1 pedagoško uro, namenjeno pogovoru o delovanju šolske institucije s predstavnikom vodstva šole.

Skupni del pedagoškega modula: Opazovalna praksa pri pedagogiki

- V okviru priprave na opazovalno prakso študenti dobijo navodila za proučevanje ustrezne pedagoške dokumentacije in opazovanje vzgojne prakse in disciplinskih postopkov na ravni razredne in šolske skupnosti,
- ob pomoči mentorja natančno opišejo en tipičen vzgojni konflikt in postopke za njegovo razrešitev,
- s pomočjo predpisane literature pripravijo analizo reševanja opisanega konflikta z vidika upoštevanja različnih etičnih kriterijev in predpisanih postopkov za izrek vzgojnega ukrepa,
- seznanijo se s posebnimi preventivnimi ukrepi za zagotavljanje discipline na ravni razreda oziroma šole in jih s pomočjo mentorja ustrezno ovrednotijo,
- opišejo en primer obravnave učne teme z vidika doseganja vzgojno-socializacijskih ciljev ustreznega predmeta,
- opišejo en potek razredne ure in ga analizirajo z vidika vsebine in vodenja.

Skupni del pedagoškega modula: Opazovalna praksa pri andragogiki

Glede na možen razpoložljiv čas in v dogovoru mentorja na instituciji s študentom, naj bi se izhajalo izmed naštetih vsebin:

- Spremljanje andragoškega dela in ustrezne komunikacije mentorja in vseh zaposlenih v instituciji (upoštevanje andragoških načel, vrst, oblik, metod, pogojev, tehnik dela z odraslimi ter potek izvajanja in vrednotenja izobraževanja in dela z odraslimi).
- Sodelovanje in pridobivanje praktičnih izkušenj pri načrtovanju, vodenju in izvajanju izobraževanja odraslih na instituciji, šoli (odraslih za dokončanje določenega formalnega ali neformalnega izobraževalnega programa, izobraževanja učiteljev, idr.).
- Hospitacije, sodelovanje in pridobitev praktičnih izkušenj pri organiziranju in vodenju andragoških oblik dela z odraslimi glede na njihove potrebe (vodenje sestankov, delavnic, študijskih krožkov, krajših izobraževalnih programov, vodenju diskusij in pri tem vključevanje odraslih v podporo in spodbujanje pridobivanja znanja) in se pri tem seznanijo z načini in oblikami vrednotenja izobraževanja/dela z odraslimi (učitelji in učenci).
- Praktične izkušnje z opazovanjem, spremljanjem in sodelovanjem z mentorjem oz. sodelavci institucije pri vodenju, pripravi projektov, raznih prireditvah in koordiniranju institucije s širšim družbenim okoljem (posamezniki, institucijo, lokalno skupnostjo, idr.).

- Spoznavanje konkretnih situacij, različnih vlog andragoga in andragoškega sodelavca (izobraževalec, mentor, svetovalec, animator, »prodajalec« izobraževalnih programov, tutor v izobraževanju na daljavo, idr.) ter spoznavanje delovnih procesov znotraj institucije.
- Pridobitev znanja o pomenu, možnostih in oblikah stalnega osebnega izobraževanja in spodbujanja lastnega profesionalnega razvoja ter vseživljenjskega učenja in izobraževanja. Uporaba izobraževalne biografije v praksi.
- Kritično opazovanje procesa izobraževanja/dela z odraslimi (učitelji, idr.) v določeni instituciji in oblikovanje poročila s prakse z opisom in vrednotenjem dejavnosti, pri kateri je študent sodeloval. Vrednoti se andragoško delo institucije, kompetence mentorja na praksi in kompetence študenta, ki je opravil prakso.

Skupni del pedagoškega modula: Slovenščina za učitelje

- Vloga in položaj slovenščine v šoli
- Slovenščina kot jezik pedagoške komunikacije, socialna in funkcijska zvrstnost
- Odnosni govor; vljudnost in pragmatična jasnost kot merili izbire izraznih sredstev za oblikovanje odnosov v razredu
- Spoznavni govor: razmerje med trditvami in ponazarjalnim gradivom; opisovanje, pripovedovanje, razlaganje, utemeljevanje; izražanje logičnih razmerij z jezikovnimi sredstvi
- Sporazumevanje – jezik – besedilo
- Učiteljeva priprava na govorno nastopanje v razredu; prednosti in pomanjkljivosti slušnega prenosnika; pravorečje in retorika; načela praktične stilistike
- Vodenje pogovora in sodelovanje v pogovorih, oblikovanje in zastavljanje vprašanj različnih tipov in zahtevnosti
- Branje in pisanje uradovnih besedil (npr. dopisovanje z ministrstvom, starši)
- Značilnosti znanstvenega in poljudnoznanstvenega besedila
- Pisanje strokovnega besedila
- Jezikovni priročniki, korpusi in drugi elektronski viri ter njihova uporaba
- Strategije dejavnega poslušanja
- Bralne učne strategije
- Usmerjanje učencev pri pripravi na govorno nastopanje in sodelovanje v pogovoru
- Usmerjanje učencev pri pisanju strokovnega besedila

Skupni del pedagoškega modula: Humanistika in družboslovje

Sociologija:

Predmet postavlja temelje za razumevanje družbe in družbenega, saj študente in študentke seznanja z najpomembnejšimi teoretskimi preseki v zgodovini sociološke misli in z aktualnimi družbenimi problemi in vprašanji. Študentke in študenti se bodo pri tem predmetu seznanili z najbolj vplivnimi sociološkimi pristopi pri obravnavanju posameznih družbenih pojavov in procesov. Poleg tega se bodo tematizirala vprašanja odnosa posameznik – družba; vloga in položaj posameznika v različnih vsakdanjih praksah (s posebnim poudarkom na otroštvu in mladostništvu) ter v različnih družbenih institucijah (s posebnim poudarkom na šoli in družini). Predavanja bodo vključevala tudi analizo osrednjih tem kot so: družbene (ne)enakosti, socialne izključenosti, revščina in socialna politika, s katerimi se srečuje tako posameznik kot tudi družba, ter analiziranju/tematiziranju potreb in možnosti za proučevanje vloge verstev kot vrednostnih sklopov, do katerih je potrebno razviti diferenciran pristop v okviru etične vzgoje in vzgoje za demokratično državljanstvo v versko pluralni družbi.

Filozofija:

Vsebina vključuje pregledno predstavitev raznih smeri, področij itn. sodobne filozofije ter filozofskih osnov humanistike in družboslovja, hkrati pa je usmerjena v vsakdanje življenje in vzgojno-izobraževalni proces.

Študentje se seznanijo z osnovnimi pojmi in pojmovnimi konteksti ter razpravami o kulturi, etiki, vzgoji itn. v okvirih eksistencializma, hermenevtike, strukturalizma, post-strukturalizma, psihoanalize, razprav o razsvetljenstvu, postmoderni itn.

Filozofski pojmi, pojmovni konteksti itn. so v nadaljevanju umeščeni tako v razmerje do znanosti, umetnosti, religij itn. kot v razmerje do vsakdanjega življenja in vzgojno-izobraževalnih praks.

Poleg osnovnega seznanjanja s filozofskimi pojmi in pojmovnimi konteksti raznih tradicij je delo usmerjeno v povezovanje in primerjalno ovrednotenje različnih pristopov ter spoznavanje in oblikovanje etičnih razsežnosti itn. Poudarek je dan sprotnemu seznanjanju z nastajajočimi filozofskimi konceptijami, humanističnimi refleksijami in etičnimi razsežnosti življenja v sodobni kulturi.

Skupni del pedagoškega modula: Raziskovanje učnega procesa

- Poučevanje temelječe na raziskovanju učenju in pouka. Etična vprašanja pri raziskovanju v šoli oz. pri delu z ljudmi. Zakon o varstvu osebnih podatkov.
- Teoretične osnove merjenja v družboslovju (merjenje v širšem in ožjem smislu, merjenje v prirodnih in družbenih vedah, indirektno in direktno merjenje, merske lestvice, introspekcija, interpretacija obnašanja, napake merjenja in ocenjevanja)
- Načrtovanje raziskave: oblikovanje raziskovalnega vprašanja, proučevanje obstoječe literature (iskanje po različnih baza podatkov), priprava raziskovalne strategije in raziskovalnega načrta, izbira ustrezne raziskovalne metode, zbiranje podatkov, analiza rezultatov, interpretacija ugotovitev.
- Raziskovalne metode: opisne, korelacijske, eksperimentalne. Akcijsko raziskovanje.
- Opisne metode. Opazovanje: naključno, sistematično (kategorije, lestvice, kodiranje), opazovanje z udeležbo. Beleženje opazovanj (zapiski, avdio, video posnetki). Primeri opazovanja pri pouku.
- Eksperimenti. Značilnosti. Spremenljivke. Vrste eksperimentov (z različnimi skupinami, z eno skupino). Kvaziekperimenti. Vzorčenje. Eksperimenti v šoli.
- Etnografsko raziskovanje. Raziskovalec kot nosilec sprememb - akcijsko raziskovanje. Značilnosti. Koraki v akcijskem raziskovanju.
- Tehnike za zbiranje podatkov. Primarni in sekundarni viri informacij. Kvalitativne tehnike: intervjuji, dnevniki, analiza govora, analiza vizualnih podatkov, analiza delovanja skupin, analiza vsebine. Kvantitativne tehnike: vprašalniki, ankete, ocenjevalne lestvice, preizkusi, testi, lestvice stališč, sociometrični postopki. Uporaba pri načrtovanju pouka, izvajanju učnega procesa, vrednotenju učnega procesa.
- Analiza in predstavitev kvalitativnih in kvantitativnih rezultatov. Temeljne metode za opis podatkov in temeljne metode zaključevanja. Obdelava podatkov s programskim paketom SPSS.
- Interpretacija in uporaba rezultatov za spreminjanje lastne prakse.
- Pravila in načela pisnega komuniciranja in poročanja.

Književnost za šolsko rabo

- Vloga in pomen pouka književnosti v 21. stoletju
- Šolski literarni kanon glede na učne cilje, metode in vsebine pouka književnosti
- Prednosti in slabosti recepcijske teorije in komunikacijskega pouka za poučevanje slovenske in tuje prevodne književnosti
- Pregled temeljnih slogovnih smeri oz. obdobji slovenske in tuje prevodne književnosti, primerne in/ali predpisane za šolsko obravnavo
- Kontekstualizacija šolskih književnih vsebin z vidika sistemske didaktike književnosti
- Periodizacija slovenske književnosti za šolsko rabo ob primerjavi s tujo prevodno
- Dejaven stik s šolskimi kanonskimi književnimi besedili in priprava na delo v razredu
- Kriteriji za izbor kakovostnega šolskega čtiva za delo v razredu (slovenska-svetovna, literarne zvrsti in vrste, diferenciacija glede na različne bralne skupine, središčna-obrobna književnost ipd.).

Kompetence pri pouku književnosti

Razvijanje jezikovne pismenosti/sporazumevalne zmožnosti pri pouku književnosti (branja, pisanja, govorjenja, poslušanja) in ključnih kompetenc/zmožnosti: zmožnosti medpredmetnega povezovanja, kulturne in medkulturnih zmožnosti, digitalne zmožnosti, bralne in literarne kompetence, tj. zmožnosti literarnega branja, literarnega raziskovanja in literarnega ustvarjanja (ustvarjalnega branja in pisanja ter poustvarjalnih dejavnosti). Značilnosti literarnega branja, vrste/spoznavno sprejemne stopnje odzivanja, vrste bralcev glede na bralni razvoj in bralne zmožnosti.

Govorna interpretacija literarnih besedil kot ustvarjalna dejavnost, faze priprave nanjo;

Interpretativno branje in medijsko posredovanje literarnih besedil.

Kreativno /ustvarjalno pisanje, faze pisnega procesa.

Didaktična načela in metode za razvijanje ključnih kompetenc pri pouku književnosti (branje z(a) razumevanje(m), problemsko-ustvarjalni pouk književnosti).

Didaktična načela vključevanja in razvijanja ključnih kompetenc pri pouku književnosti, zlasti jezikovne, bralne, literarne zmožnosti, kulturne zmožnosti in medkulturnih zmožnosti, zmožnosti medpredmetnega povezovanja, digitalne pismenosti.

Didaktika književnosti 1

- Opredelitev didaktike književnosti.
- Sestavine učiteljeve usposobljenosti za poučevanje književnosti.
- Pomen književnega pouka v sodobnosti za razvoj posameznikove osebnostne in družbene integritete.
- Didaktična struktura pouka književnosti.
- cilji, metode, načela za izbiro in razporeditev vsebin; književnovzgojni cilji na posameznih stopnjah in vrstah šol.
- Metode obravnave leposlovja pri pouku: metoda šolske interpretacije in metoda problemsko-ustvarjalnega pouka idr.
- Učiteljeva priprava na pouk književnosti.

Klasična in sodobna svetovna književnost – vaje

Klasična in sodobna svetovna književnost – vaje so namenjene poglobitvi poznavanja specifik literarnozgodovinskih obdobj in poglobitvi poznavanja kulturno vplivnih literarnih besedil, ki vključuje predvsem pregled sodobnih zunajevropskih književnosti (latinskoameriških, afriških, azijskih, karibskih) s poudarkom na specifikah postkolonialne literature. Vaje z nanašanjem na vse naštetu uvajajo v suvereno tekstno-analitično in literarno-zgodovinsko in kulturno interpretativno uporabo poznavanja specifik literarnih obdobj in smeri v zgodovinskem razvoju svetovne književnosti in njihovih formalno-estetskih naravnosti z upoštevanjem kulturnozgodovinske raznolikosti. Vaje gradijo na delu z literarnimi teksti in načini njihove interpretacije in s tem še zlasti pripravljajo na delo v šolskem okolju.

Pedagoška praksa

Pred odhodom na prakso na partnersko šolo in med usposabljanjem pa praksi se študent v okviru 30 ur seminarja iz Pedagoške prakse aktivno in postopoma pripravlja na samostojno prevzemanje poklicnih nalog. Na seminarju mora študent opraviti:

- skupinsko pripravo na prakso, kjer prejme potrebno dokumentacijo in navodila (10 ur);
- individualne konzultacije (10 ur);
- skupinsko evalvacijo s predstavitev izpitnih nastopov in oddajo pisnih priprav na izpitna nastopa ter predstavitev lastne refleksije in refleksije mentorja po končani praksi na fakulteti (10 ur).

Na tritedenski (praviloma) strnjeni pedagoški praksi mora študent:

- s sočasnimi predpripravami oz. individualnim delom sodelovati z učitelji mentorji in izpolnjevati dejavnosti prakse po programu, pri čemer opravi vsaj 6 hospitacij pri učitelju mentorju in/ali drugih učiteljih slovenščine;
- voditi in izpolnjevati *Poročilo o pedagoški praksi za komparativiste* (tj. dnevnik oz. zbirna mapa pedagoške prakse, 30 ur);
- opraviti vsaj 3 mini nastope pri pouku književnosti (10-15-minutne samostojne intervencije pri uri učitelja mentorja);
- pred izpitnim nastopom opraviti vsaj 4 samostojne celourne nastope;
- opraviti vsaj 2 izpitna nastopa pri pouku književnosti (oba z različno učno vsebino);
- v primeru skupinske prakse v pisni obliki kritično evalvirati in reflektirati vsaj 2 kolegova izpitna nastopa;
- napisati sklepno reflektivno evalvacijo pedagoške prakse (vključiti v dnevnik prakse);
- dejavno sodelovati pri konzultacijah z učiteljem mentorjem o poteku dela in opravljenem delu pri predmetih;
- opraviti 16 ur dodatnih dejavnosti na šoli ali izven šole (npr. pogovor z vodstvom šole, s šolsko svetovalno službo, s knjižničarjem ali drugimi učitelji; ekskurzija, razredna ura, konference, sestanki učiteljev, pomoč pri pripravi razstav ali ekskurzij; dežurstvo, nadzorstvo, individualne ure z učenci s posebnimi potrebami, hospitiranje krožkov, npr. gledališče in drama, dramski krožek, retorika, šolsko novinarstvo, literarni klub, ustvarjalno pisanje ipd.) in/ali interesnih dejavnosti, povezanih s poukom književnosti, tj. bralna urica v jutranjem varstvu, oddelku podaljšanega bivanja, priprava na Cankarjevo tekmovanje, Bralno značko in drugih izvenšolskih dejavnosti, popravljane domačih nalog, priprava pisnih nalog itd.);
- opraviti najmanj 60 ur domačega dela (priprava učnih priprav, priprava na nastope, izpolnjevanje pedagoškega dnevnika ...);

Ob integriranih vsebinah s področij didaktike književnosti, kompetenc pri pouku književnosti, kreativnega pisanja in književnosti za šolsko rabo se pedagoška praksa udejanja v naslednjih fazah:

- opazovanje in razčlenjevanje književnega pouka pri različnih učiteljih mentorjih na osnovnih in/ali srednjih šolah, hospitiranje pri zunajrazrednih dejavnostih.
- individualno sodelovanje z izbranim učiteljem mentorjem - skupinsko in individualno opazovanje in razčlenjevanje književnega pouka in drugih dejavnosti, kritično opazovanje in ovrednotenje književnega pouka ter drugih interesnih dejavnosti, vezanih na pouk književnosti, samostojno načrtovanje in izvedba krajših intervencij oz. mini nastopov pri mentorjevih urah ter svojih samostojnih celournih nastopov.
- samostojni celourni nastopi in dva izpitna nastopa iz književnosti
- v primeru skupinske prakse se pričakuje opazovanje, skupinska analiza in vrednotenje izpitnih nastopov kolegov v skupini pri izbranem mentorju in ob prisotnosti učitelja didaktike književnosti.
- poročilo na seminarju z oddajo pisnih priprav na izpitna nastopa ter evalvacija svojih nastopov in nastopov kolegov (na seminarju).